
KOMMUNEREVISJONSDISTRIKT 2
MØRE OG ROMSDAL

Aukra kommune

Overordna analyse
Plan for forvaltningsrevisjon
2016 – 2019

Behandling av overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019

- Forslag utarbeidet av Kommunerevisjonsdistrikt 2 levert til kontrollutvalget 31.8.2016
- Kontrollutvalget i Aukra kommune behandlet dokumentet i sak xx/ 2016 i møte 15.9.2016
- Kommunestyret vedtok plan for forvaltningsrevisjon i sak xx/ 2016 i møte xx.xx.2016

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal er interkommunalt selskap etter kommune-loven § 27. Eiere er kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for eierkommunene og har i dag fem revisorer. Selskapet har hovedkontor i Molde.

Forslag til overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon ble våren 2016 utarbeidet av Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal ved Einar Andersen og Anny Sønderland.

Innholdsliste

INNHOOLDLISTE.....	3
1 INNLEDNING	4
1.1 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON	4
1.2 FORVALTNINGSREVISJON	4
1.3 FRAMGANGSMÅTE OG METODE	5
1.4 GJENNOMFØRTE FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT 2008 TIL 2015.....	6
1.5 KORT OM AUKRA KOMMUNE.....	6
2 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON.....	7
3 OVERORDNA ANALYSE	8
3.1 PLAN- OG STYRINGSSYSTEMET	8
3.2 OMSTILLING	12
3.3 BRUKERMEDVIRKNING.....	13
3.4 ETIKK OG ÅPENHETSKULTUR.....	13
3.5 KOMPETANSE OG REKRUTTERING	14
3.6 ARBEIDSMILJØ, SYKEFRAVÆR OG HELTIDSKULTUR.....	15
3.7 BARN OG UNGE.....	16
3.8 HELSE, OMSORG OG VELFERDSTJENESTER.....	19
3.9 FLYKTNINGER	21
3.10 KOMMUNALTEKNISK TJENESTE	22
VEDLEGG.....	23
VEDLEGG 1: NØKKELTALL FOR AUKRA KOMMUNE (KOSTRA)	23
VEDLEGG 2: BEFOLKNING.....	25
VEDLEGG 3: KOMPETANSE	28
VEDLEGG 4: BARN OG UNGE	30
VEDLEGG 5: HELSE OG OMSORG	31
VEDLEGG 6: SYKEFRAVÆR	33
VEDLEGG 7: UTGIFTSBEHOV, KOMMUNENS FRIE INNTEKTER, KOMMUNEBAROMETER.....	34
VEDLEGG 8: NYTT INNTJEKTSSYSTEM.....	36

1 Innledning

1.1 Plan for forvaltningsrevisjon

Kommunestyret skal minst én gang i valgperioden vedta en **plan for forvaltningsrevisjon**. Det er kontrollutvalget som har ansvaret for at det utarbeides en slik plan og har innstillingsrett til kommunestyret. Det skal gjennomføres en **overordnet analyse** av kommunes virksomhet som grunnlag for utarbeidelse av planen. Den overordnede analysen skal gi svar på hvilke område det er knyttet størst risiko til, og hvilke områder det er mest vesentlig for kontrollutvalget å undersøke.

Kontrollutvalget i Aukra kommune bestilte i sak 43/2015 i møte 24.11.2015 en overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 til 2019 fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal.

Plan for forvaltningsrevisjon framgår av kapittel 2 og overordna analyse framgår av kapittel 3 i denne rapporten.

1.2 Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er del av kommunestyrets tilsyn med kommunens forvaltning (kommunens egenkontroll). Forvaltningsrevisjonens rolle framgår i veileder utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (Kontrollutvalgsboken):

- undersøke om kommunens virksomhet skjer i tråd med gjeldende lover og regler og kommunens egne planer og vedtak
- et verktøy som kommunestyret og kontrollutvalget kan bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig
- et redskap for å bidra til bedre måloppnåelse og økt kvalitet på tjenestene i kommunen

Forvaltningsrevisjon skal fungere som en kontrollmekanisme mellom kommunestyret og administrasjonen, og i tillegg legge til rette for forbedring og utvikling. God dialog og samhandling med administrasjonen vektlegges.

På bakgrunn av plan for forvaltningsrevisjon vedtatt av kommunestyret bestiller kontrollutvalget rapporter fra kommunerevisjonen. Kontrollutvalget sender rapportene til videre behandling i kommunestyret. Det er kommunestyret som fastsetter hvordan rapportene skal følges opp.

Forvaltningsrevisjon er en form for revisjon av offentlig virksomhet som i [kommuneloven § 77](#) blir definert som *systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger*.

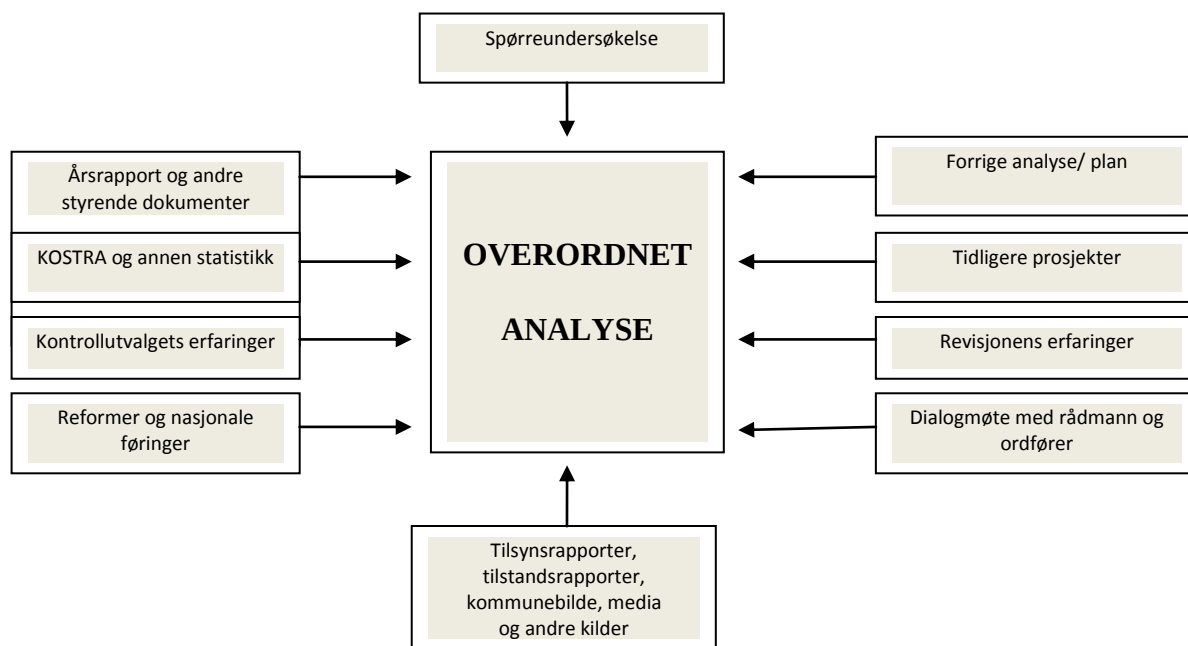
I [forskrift om revisjon](#) § 7 blir ulike typer undersøkelser som kan være aktuelle i forvaltningsrevisjon, omtalt:

- a) Vedtaksoppfølging: om forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.
- b) Effektivitet og måloppnåelse: om forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
- c) Regeletterlevelse, om regelverket etterleves,
- d) Styringsverktøyenes hensiktsmessighet: om forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- e) Administrasjonens saksbehandling: om beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
- f) Resultat av kommunens tjenesteproduksjon: om resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets forutsetninger og/ eller om resultatene for virksomheten er nådd.

1.3 Framgangsmåte og metode

Den overordnede analysen er basert på modellen presentert i figuren under. Modellen viser ulike kildene som er brukt som grunnlag i den overordnede analysen for å vurdere og synliggjøre innenfor hvilke områder forvaltningsrevisjon bør iverksettes.

Sentralt i dette arbeidet har vært gjennomføringen av en spørreundersøkelse sendt til sentrale ledere, tillitsvalgte, politikere, eldrerådet m.m. Revisjonen har også hatt samtaler med ordfører og rådmann/ administrasjonssjef.

Overordnet analyse for forvaltningsrevisjon er ikke ment å gi et uttømmende bilde av utfordringer i kommunen. Dokumentet peker på noen forhold der kommunen kan ha utfordringer eller utviklingspotensial som det er viktig at kontrollutvalget har fokus på. De enkelte punktene er vurdert av kommunerevisjonen, og gir ikke en fasit på situasjonen i kommunen.

I spørreundersøkelsen blir mange av de samme tema vektlagt av flere kommuner. Alle innspillene i spørreundersøkelsen er ikke hensyntatt, men revisjonen har sammenstilt alle svarene og vil nytte dette som bakgrunnsinformasjon i det løpende arbeidet med revisjon av kommunene. Nedenfor følger noen utfordringer som kom fram i spørreundersøkelsen i Aukra kommune. Mange av disse har vært sentrale ved valg av tema i denne rapporten:

- Helhetlig planlegging
- Omstillingsarbeid (oppfølging av reformer)
- Rekruttering (sykepleier, barnehagelærer, helsefagarbeider)
- Kvalitetssystem (implementere)
- Innkjøpsområdet
- Skole
- Samhandlingsreformen
- Pleie og omsorg
- Rehabilitering
- Psykisk helse og rus
- Velferdsteknologi
- Eiendomsforvaltning

I analysen er det også redegjort for generelle utfordringer for kommunene. Denne teksten er til en viss grad felles for de ni kommunene der kommunerevisjonen utarbeider analyse.

Overordnet analyse skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Vesentlighet og risiko kan knyttes til en rekke ulike perspektiver for eksempel bruker, befolkning, samfunn, miljø, organisasjon, ansatte, økonomi.

I analysen vises det til ulike statistikker. Det mest sentrale er KOSTRA, som står for Kommune-Stat-Rapportering og gir statistikk om ressursinnsatsen, prioriteringer og måloppnåelse i kommuner. Sammenligningene må brukes med varsomhet, og må sees i sammenheng med prioritering og behov i den enkelte kommune. Vedlegg 1 og 7 gir oversikt over KOSTRA-tall, utgiftsbehov (beregnet i inntektssystemet) og kommunens frie inntekter.

Kontrollutvalget i Aukra kommune gav i møte 18.9.2015 innspill til arbeidet med analyse og plan for forvaltningsrevisjon. Et foreløpig utkast ble drøftet i møte 9.6.2016, og kontrollutvalget kom med innspill knyttet til områder de vurderte som særlig vesentlige. Områdene som ble trukket fram var: *Heilskapleg planlegging, Offentlege anskaffingar, Barnehageområdet og Etikk og openheitskultur*

1.4 Gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekt 2008 til 2015

Kontrollutvalget har basert på overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for periodene 2008 til 2011 og 2012 til 2015 bestilt forvaltningsrevisjonsrapporter fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal. Følgende prosjekter er gjennomført (tilgjengelig på kommunens hjemmeside eller nrkf.no/forvaltningsrevisjonsregister/):

- Informasjonssikkerhet (2015)
- Kvalitet i sykehjemstjenester (2014)
- Kvalitet i hjemmebaserte tjenester (2013)
- Saksbehandling (2010)
- Offentlige anskaffelser (2009)

I plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2012 til 2015 prioriterte Aukra kommune følgende prosjekter: 1) Kvalitet i barnehagetjenester 2) Økonomisk situasjon for Helse, omsorg og velferd 3) Samhandlingsreformen 4) Kvalitet i sykehjemstjenester 5) Kvalitet i hjemmebaserte tjenester 6) Informasjonssikkerhet 7) Kommunens arbeid med klimatilpasning av egen virksomhet

1.5 Kort om Aukra kommune

Aukra kommunes visjon er «Aukra – full av energi». Kommunen er organisert i to nivå: rådmann, to kommunalsjefer, tre stabs- og støtteavdelinger og 12 enheter. Aukra kommune hadde 31.12.2015 445 ansatte fordelt på 318 årsverk.

De 12 enhetene er: 1) Bergtippen barnehage 2) Barnebo barnehage 3) Julsundet skole 4) Gossen barne- og ungdomsskole 5) Kultur 6) Helse 7) Institusjonstjenester 8) Heimetenester 9) NAV Aukra 10) Plan og utvikling 12) Utbygging 13) Teknisk, eiendom og brann

Rådmannsteamet utgjør kommunens toppledelse, og består av rådmannen samt kommunalsjef for plan og utvikling og kommunalsjef for drift og forvaltning. Kommunalsjefene har rådmannens myndighet overfor enhetene når det gjeld overordnede forhold knyttet til fag og økonomi. Personalansvar ligger til rådmann. Kommunalsjefenes ansvar og oppgaver gjelder både tverrsektorielle oppgaver og ansvar og oppgaver knyttet til enhetene. Kommunalsjefene har, sammen med rådmannen, totalansvaret for overordnet administrative forhold, internt i Aukra kommune og overfor eksterne styresmakter og øvrige samarbeidspartner.

Kommuneplanens samfunnsdel gir visjon, mål, strategier og tiltak for Aukra kommune. Kommuneplanen som ble vedtatt av kommunestyret 16.6.2011 i sak 44/11, gjelder for perioden 2011 til 2020.

Mål i kommuneplanen

Overordnede mål er knyttet til befolkningsutvikling, og kommunen vil arbeide for en årlig befolkningsvekst på 0,7 prosent og at kommunen skal ha en variert befolkningssammensetning. Følgende overordnede mål innen satsningsområdene er gitt i kommuneplanen:

1. Bygdeutvikling

Aukra skal være attraktiv som bukommune, slik at folk trives og vel å bli

2. Nærings- og regionutvikling

Aukra skal være ein meir attraktiv kommune for næringslivet og regionen

3. Tettstad og areal

Utvikle Julsundet og tettstaden på Falkhytten

4. Nivå på kommunale tenester

Innbyggjarne skal oppleve god kvalitet på tenestene og kommunen har økonomisk handlefridom

2 Plan for forvaltningsrevisjon

I planen pekes det på aktuelle tema uten å foreslå detaljerte problemstillinger. Siden dette er en fireårsplan er det en fordel at det kan legges opp til en viss fleksibilitet slik at kommunen/kontrollutvalget kan velge tidsaktuelle tema for forvaltningsrevisjon.

Følgende tema er ut fra en risiko- og vesentlighetsvurdering særlig aktuelle for forvaltningsrevisjon i perioden 2016-2019:

- Plan- og styringssystemet herunder
 - helhetlig planlegging og oppfølging
 - kvalitetssystem, internkontroll, avvikshåndtering
- Offentlige anskaffelser
- Etikk og åpenhetskultur (oppfølging av etiske retningslinjer)
- Barn og unge herunder barnehageområdet
- Helse, omsorg og velferdstjeneste herunder
 - psykisk helse og rus
 - boligsosialt arbeid

Følgende tema kan også være aktuell for forvaltningsrevisjon i perioden 2016-2019:

- Omstillingsprosesser og prosjektstyring
- Brukermedvirkning
- Kompetanse og rekruttering herunder oppfølging av rekrutterings- og kompetanseplan innen områdene barnehage, helse, pleie og omsorg

Ved prioritering av aktuelle prosjekt er det tatt hensyn til hvilke risiko- og vesentlighetsområder kommunen selv har stort fokus på og arbeider med. Det vil være mindre aktuelt å gå inn på disse områdene.

For detaljer og bakgrunn vises det til overordna analyse i neste kapittel.

3 Overordna analyse

3.1 Plan- og styringssystemet

Kommunelovens formål gir viktige føringer for kommunene når det gjelder effektivitet, bærekraftig utvikling, tillit og etikk.

Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er **forsvarlig utredet**, og at vedtak blir iverksatt.

Formålsbestemmelsen i Kommuneloven § 1 lyder:

«Formålet med denne lov er å legge forholdene til rette for et funksjonsdyktig kommunalt og fylkeskommunalt folkestyre, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av de kommunale og fylkeskommunale fellesinteresser innenfor rammen av det nasjonale fellesskap og med sikte på en bærekraftig utvikling. Loven skal også legge til rette for en tillitsskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard».

Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll. (kommuneloven, forvaltningsloven)

For å sikre god styring er det sentralt at plan- og styringssystemet er hensiktsmessig. Det skjer utviklingsarbeid i kommunene knyttet til plan og styringssystemet inklusiv internkontroll. Dette er et vesentlig område som også blir vektlagt i svarene i spørreundersøkelsen.

Det er mange krav og forventninger knyttet til kommunens planlegging.

Eksempler på krav/ forventninger knyttet til planlegging i kommuner

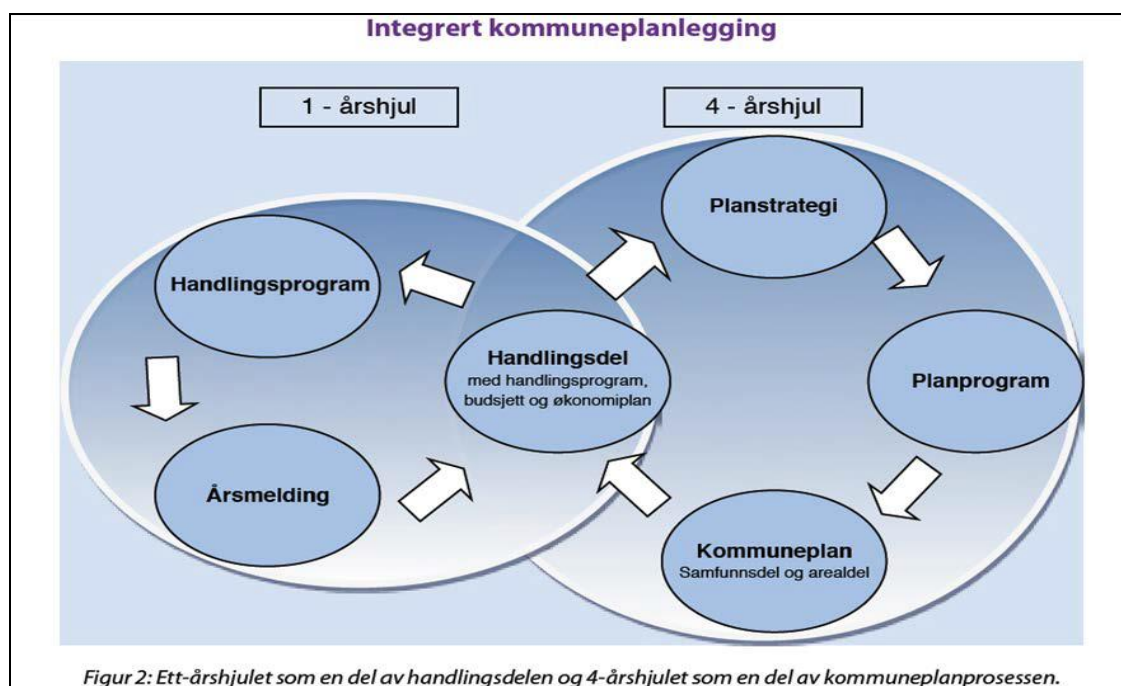
- Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen etter kommuneloven § 44 kan inngå i handlingsdelen.
- Økonomiplanen skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver. Kommunestyrets prioriteringer, målsettinger og premisser skal komme tydelig fram.
- Barn og unges interesser skal ivaretas.
- Kommunene skal ha oversikt over folkehelseutfordringene i kommunen og fastsette mål og strategier.
- Nasjonale forventninger til kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling som skal legges til grunn for de nye kommunestyrenes arbeid med kommunale planstrategier og planer.
- Det er statlig planretningslinjer for klima- og energiplanlegging i kommunene.
- Kommunal beredskapsplikt - risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplan.

Ulike **planer og rapporter** er viktige styringsdokument. Det er krav knyttet til høringer og medvirkning. Et helhetlig plansystem skal sikre sammenheng mellom ulike planer og fokus på både sentrale mål, kvalitet og økonomi. Det er vesentlig å sikre helhetlig planlegging og oppfølging av planer.

Det er et risikoområde at kommunene ikke klarer å planlegge godt nok i forhold til framtidens behov og kommunens utfordringer. Dette kan for eksempel gjelde forhold knyttet til befolkningsutvikling, økonomiske rammevilkår og andre rammebetingelser og krav til kommunene.

KOSTRA blir benyttet i mange kommuner og blir brukt som grunnlag for sammenligning mellom kommuner og kommunens prioritering. KOSTRA-data brukes i større og større grad både i administrasjonens interne rapportering og styring, i de politiske prioriteringer som gjøres av kommunestyret, av tilsynsorganene og dels også media jfr. kommunebarometeret. Dette betinger at KOSTRA-dataene både er relevante, riktige og sammenlignbare mellom kommuner. Kvaliteten av KOSTRA-rapporteringen og bruken av styringsdata kan være forbundet med usikkerhet. Dette er generelle risikoområder som gjelder for flere kommuner.

I budsjett 2015 og økonomiplan 2015 til 2018 gjengir Aukra kommune figur som viser den kommunale planprosessen (miljøverndepartementet sin veileder om den kommunale planprosessen). Figuren viser planprosess slik den er planlagt i Aukra kommune.

Aukra kommune utarbeidet i 2015 med støtte fra konsulent i KS en KOSTRA-analyse. Bakgrunnen var at kommunen trenger gode analyser for å lage et godt beslutningsgrunnlag. Analysen er nyttet ved budsjettarbeidet for 2016. Budsjett og økonomiplan gir informasjon om: 1) Presentasjon av tjenesten 2) Nivå på tjenesten 3) Utvikling av enheten og tjenesteområdene i økonomiplanperioden 4) Delmål i økonomiplanperioden 5) Utfordringer og tiltak

Aukra kommune har en demografisk sårbarhet jf. tabell og diagram i vedlegg 2. Kommuneplanens samfunnsdel har et overordnet mål knyttet til befolkningsutvikling. Kommunen må tilpasse seg en utvikling med nedgang i yngre aldersgrupper og økning blant de eldre.

En sentral del av styringen er å sikre at virksomheten drives i tråd med mål og rammer. **Internkontroll** skal sikre at det ikke skjer avvik på vesentlige områder. I forslag til ny kommunelov foreslås det å innføre en ny og mer omfattende bestemmelse om internkontroll. Denne skal bidra til å styrke internkontrollen ved å gjøre reguleringen av internkontrollen tydeligere og mer helhetlig. Kravet om internkontroll i kommuner er i dag forankret i kommunelovens § 23. Det er videre en lang rekke bestemmelser i kommuneloven og særlovene om internkontrollarbeid. For eksempel er internkontroll knyttet til det fysiske miljø, til tjenestetilbudet til brukere og til forholdene for de ansatte.

Sentrale særlover som gir bestemmelser om internkontroll

- Helse- og omsorgsloven (§ 3-1) jf. forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten
- Barnevernloven (§ 2-1) jf. forskrift om internkontroll etter barnevernloven
- Lov om sosiale tjenester i NAV (§ 5) jf. forskrift om internkontroll for kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen
- Arbeidsmiljøloven/ HMS
- Internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet

Flere og flere kommuner har de siste årene utviklet mer helhetlig og overgripende systemer. Mange kommuner har tatt i bruk elektronisk kvalitetssystem. Det viser seg at det tar tid å få dette på plass i mange kommuner. Dette gjelder også for Aukra kommune. Kommunen innførte 2013 et helhetlig kvalitetssystem; Compilo (tidligere benevnt som KvalitetsLosen). Systemet er blant annet lagt til rette for å melde avvik på uønskede hendelser, legge inn dokument, planer og prosedyrer og gjennomføre ROS-analyser.

Det har vært gitt opplæring i Compilo og bruk av avvikssystem. Enhetene skal ha egne rutiner og prosedyrer for oppfølging av internkontroll på sine tjenesteområder. Det er utviklet en intern håndbok/ handlingsplan for ledere med fokus på felles satsingsområde og lederoppgaver.

De største risikoområdene eller utfordringene for kommunene knyttet internkontroll framover er iverksetting, opplæring, bruk og avvikshåndtering. Årsrapport viser oppgaver som er utført.

God planlegging av prosessen med økonomiplanen er en forutsetning for å oppnå et godt resultat og en god økonomiplan. En prosess bør være politisk forankret, ha tydelige skiller mellom administrative og politiske ansvar og roller, realistiske og klare tidsfrister, samt avklare ambisjonsnivået i økonomiplanen. Økonomiplanen må være basert på et realistisk og fullstendig grunnlag. Dette innebærer at arbeidet med økonomiplanen må bygge på en god forståelse av kommunens økonomiske situasjon. Som et minimum bør kommunen ha et forhold til sentrale nøkkeltall som netto driftsresultat, netto finansutgifter og gjeldsgrad, samt hvilke mål kommunen har for økonomien og for tjenestene. (Kommunal- og regionaldepartementet, veileder om økonomiplanlegging i kommuner og fylkeskommuner (2013).

Økonomiplanleggingen i kommunen skal sørge for at ressurser blir anvendt så effektivt som mulig. De krav som er stilt i kommuneloven § 44, skal bidra til at kommunene kan ivareta økonomiforvaltningen i et lengre perspektiv.

Rapport fra revisor til kontrollutvalget vår 2016 sier følgende om økonomi og økonomiske utfordringer:

Regnskap for Aukra kommune for 2015 viser at kommunen hadde et netto driftsresultat på 82,4 mill kroner som tilsvarer 17,7 % av inntektene. Netto driftsresultat viser overskudd eller underskudd i driften av kommunen, og er andelen av årets driftsinntekt som ikke er brukt til drift. Teknisk beregningsutvalg har satt et mål om at overskuddet bør være minimum 1,75 % av driftsinntektene. Aukra kommune er markant over måltallet.

Lånegjelden driftsmidler var i 2015 i Aukra kommune på 59 %. Lånegjeld driftsmidler sier noe om fordeling mellom gjeld og egenkapital, og gjennom dette kommunens soliditet. Gjelden i Aukra kommune er synkende og under snittet i fylket som er 91,6 %, men noe over måltallet som er satt til 50 %.

Arbeidskapitalens driftsdel sier noe om grunnlikviditeten til kommunen som betyr muligheten til å betale for sine forpliktelser etter hvert som de forfaller. Likviditeten målt som arbeidskapitalens driftsdel bør minst være 5 % av kommunens driftsinntekt. Aukra kommunes likviditet var i 2015 på 57,0 % og markant over måltallet. Aukra kommune har god likviditet.

Aukra kommune har gode inntekter, og økonomien blir omtalt slik i årsrapport 2015:

«Kommunen står seg godt økonomisk, likevel er det viktig at å forvalte økonomien vår på ein slik måte at innbyggjarane får nytte godt av pengane også i framtida. Rekneskapen viser at vi har lukkast med å få betre kontroll i 2015. Resultatet er godt, og vi får gjennomført dei avsettingane som er vedtekne. Det er med glede rådmannen leverer frå seg ein rekneskap som viser at det er betre kontroll og styring i heile kommunen. Det økonomiske resultatet for kommunen viser eit meirforbruk på kr 210 000,- på drift av tenestene. Vi har god styring på gjennomføringa av investeringane, og rekneskapen i år viser eit lite avvik ut frå vedtekne løyvingar.

Vedtak om ei avsetning på 90 millionar årleg i 20 år med verknad frå 2016 vart gjort i budsjetthandsaminga i kommunestyret. Når kommunen sine politikarar vel å satse so mykje av eigen kapital på ei fastlandsløysing, er det eit framtidsretta vedtak. Då krevst det sjølvstakt at ein legg til rette for ei slik stor avsetning ved å tilpasse drift og investeringar».

Gode **saksbehandlingsprosesser** er viktig blant annet for å ivareta brukernes rettssikkerhet. Det er også en forventning om at kommunen skal fatte riktige avgjørelser, ha rettferdig, rask og god saksbehandling, og at det skal være forutberegnelighet i avgjørelsene gjennom at kommunen opptrer konsekvent og at tilsvarende saker behandles likt.

Kommunene må oppfylle krav i lov om forskrift om **offentlig anskaffelse**. Anskaffelsesregelverket er omfattende og erfaringsvis er innkjøpsområdet et område med risiko for brudd på regelverket. Innkjøp er et område som bør ha særlig oppmerksomhet.

Det er viktig at kommunen utarbeider rutiner/ retningslinjer for etterlevelse av bestemmelsene i regelverket om offentlige anskaffelser. Kommunen må ha tilstrekkelig kompetanse og organisering på innkjøpsområdet knyttet til bestillerfunksjonen.

Økonomiavdelingen har ansvar for lønn, regnskap, budsjett, innkjøp og finans. Innenfor nevnte områder skal avdelingen yte god faglig bistand til enhetene, og legge til rette for effektiv og forsvarlig økonomistyring. Delmål i budsjett 2015 var å etablere innkjøps-samarbeid og utvikling av innkjøpskompetanse. I årsrapport 2015 opplyses det at videreføring og utvidelse av innkjøpsamarbeid med Molde kommune er politisk vedtatt. Videre opplyses det at ansatt har gjennomført KS sertifiseringskurs i offentlige anskaffelser i 2015.

Innkjøpsamarbeidet ROR

Molde kommune tok i 2002 initiativ til et innkjøpsamarbeid med de øvrige kommunene i ROR. Samarbeidet er organisert som vertskommunemodell, der Molde kommune ved innkjøpsseksjonen administrerer konkurransegjennomføringen og inngåelse av avtaler mot en årlig godtgjørelse. I tillegg gis råd i forbindelse med enkeltanskaffelser i samarbeidskommunene.

De første samarbeidsavtalene ble inngått i 2004, med Fræna, Nesset og Midsund. Fræna gikk i 2008 ut av samarbeidet og over til innkjøpsamarbeidet i ORKIDé, mens Rauma kom inn i 2008 og Aukra i 2011. Følgende fem kommuner er med i Innkjøpsamarbeidet ROR: Molde, Aukra, Midsund, Nesset og Rauma.

I årsrapport 2015 informeres det om større prosjekter som er startet; planlegging av nytt skolebygg i Julsundet, planlegging av nytt omsorgssenter og infrastrukturtiltak. De siste årene er det gjennomført større utbyggingsprosjekt innen områdene barnehage, skole og infrastruktur.

Det kommer fram av spørreundersøkelsen at høringsfrister og tidspunkt for utsending av saker er en utfordring. Spørreundersøkelsen viser at aktuelle områder for forvaltningsrevisjon er helhetlig planlegging og internkontroll.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at aktuelle områder for forvaltningsrevisjon er:

- Helhetlig planlegging
- Implementering av kvalitetssystem
- Avvikshåndtering
- Offentlige anskaffelser – rutiner og praksis herunder:
 - Har kommunen formålstjenelig innkjøpsstrategi
 - Blir varer og tjenester kjøpt i samsvar med reglene om offentlig innkjøp
 - Bruker kommunen rammeavtalene sine

3.2 Omstilling

Det skjer endringer og omstillinger i kommunal virksomhet. Dette kan være omorganisering og opplegging av driften som for eksempel overgang til mer hjemmebaserte tjenester. Bakgrunn for endringene og omstillinger er mange. De kan være motivert ut fra behovet for å spare penger, effektivisering/ forbedringsarbeid, faglig utvikling og nasjonale reformer som samhandlingsreformen og kommunereformen.

Kommunereformen

Stortinget har gitt tilslutning til å gjennomføre en kommunereform. Regjeringen har følgende mål for reformen:

- Gode og likeverdig tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

Det er planlagt å legge fram en samlet lovproposisjon om nye oppgaver til kommunene våren 2017, samtidig med en proposisjon om ny kommunestruktur.

Inntektssystemet for kommunene blir endret fra 2017, se vedlegg 8.

Kommunereformen preget kommunepolitikken i 2015 og 2016. Kommuner skulle fatte vedtak om de skal slå seg sammen med andre kommuner innen 1. juli 2016. Aukra kommunestyre vedtok i møte 21.6.2016 å fortsette som egen kommune.

Omstilling og endringer kan få både positive og negative konsekvenser for borgere/ brukere og ansatte. Det kan skape usikkerhet og føre til sløsing med ressurser om prosessene ikke er gode. Kommunene må ha kompetanse og kapasitet til å gjennomføre gode omstillingsprosesser. Informasjon og medvirkning i samsvar med lov og avtaleverk er sentralt. Ansattes medvirkning er forankret både i arbeidsmiljøloven og hovedavtalen. Arbeidsgiver har styringsrett og må følge spillereglene i lov og avtaleverk. Brukermedvirkning skal også sikres i omstillingsprosesser. Både på bakgrunn av gjennomførte prosesser i kommunene, og ikke minst forventa krav til større omstillinger, anses omstillingsarbeid som et risikoområde. Det er vesentlig at kommunene lykkes med omstillinger både av hensyn til kvalitet og økonomi.

Fornyelse og innovasjon i offentlig sektor blir vektlagt. I regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020 ([Omsorg 2020](#)) er for eksempel en av fem langsiktige strategier fornyelse og innovasjon. Enkelte kommuner tar i bruk verktøy som Lean metoden.

I årsrapport 2015 informeres det om større oppgaver. De prosjekter som nevnes er planlegging av nytt skolebygg i Julsundet, planlegging av nytt omsorgssenter og infrastrukturelt tiltak.

Høsten 2015 vedtok kommunestyret prosjekt for å effektivisere organisasjonen. Prosjektet skal gå over tre år med mål om å redusere de totale driftskostnadene med 8 prosent. Arbeidet med å avklare hvordan kommunen kan drives mer effektivt og mindre kostnadskrevende er startet.

Våren 2016 pågikk det en samhandlingsprosess for å ferdigstille planlegging av nytt omsorgssenter. Byggestart er planlagt til høsten 2016. Gjennomføring av store utbyggingsprosjekt innenfor bygg og anlegg er lagt til enheten Utbygging. Det opplyses i årsrapport 2015 at enheten ble etablert i 2014 for å skille mellom investering og drift og for å sikre prioritering av store utbyggingsprosjektene.

Spørreundersøkelsen viser at aktuelt område for forvaltningsrevisjon er omstillingsarbeid i forbindelse med reformer.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at aktuelle områder for forvaltningsrevisjon er:

- Omstillingsprosesser og prosjektstyring

3.3 Brukermedvirkning

Brukermedvirkning på systemnivå (eldreråd, samarbeidsutvalg i skolen etc.) og individnivå er sentralt og blir mer vektlagt. Det er større krav om dette gjennom lovgivning.

Brukermedvirkning er viktig både for å sikre gode tilpassa tilbud og med tanke på effektiv bruk av ressursene i framtida. Med større behov og knapphet på ressurser vil kommunene kunne være avhengig av å ta i bruk den kapasitet brukerne, pårørende og frivillige representerer. Hvordan kommunene legger til rette for brukermedvirkning blir da viktig. Noen kommuner gjennomfører brukerundersøkelser. Kommunene har i økende grad lagt til rette for medvirkning blant annet fra ungdom/ ungdomsråd. Brukerinvolvering og brukerperspektivet er fortsatt for dårlig ivare tatt i mange kommuner. I regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020 ([Omsorg 2020](#)) er for eksempel en av fem langsiktige strategier «Sammen med bruker, pasient og pårørende».

I perioden juli 2014 til juli 2015 deltok Aukra kommune i et effektiviseringsnettverk for pleie og omsorgstjenester i regi av KS. Hensikten var å utvikle gode tjenester overfor brukerne. Sentralt i dette arbeidet var utarbeidelse av en tjenesteanalyse. Som del av prosjektet ble det gjennomført en undersøkelse blant ansatte, og en brukerundersøkelse.

Det er gjennomført elevundersøkelser ved grunnskolene i Aukra kommune. Resultatene fra undersøkelsene publiseres på skoleporten.udir.no

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at aktuelle områder for forvaltningsrevisjon er:

- Brukermedvirkning, herunder er følgende aktuelt:
 - Oppfølging av brukerundersøkelser
 - Brukermedvirkning på system- og individnivå

3.4 Etikk og åpenhetskultur

Kommuneloven skal legge til rette for en tillitsskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard. Etikk er en viktig del av all arbeidslivspraksis. Etikk er de verdiprioriteringer som ligger til grunn for enhver beslutning eller handling.

KS og Transparency International Norge (TI) anbefaler at kommuner har etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte, og at retningslinjene er behandlet av kommunestyret. KS og TI anbefaler at de etiske retningslinjene også blir gjort gjeldende for kommunale foretak.

Kommunen skal redegjøre i årsberetningen for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten og i kommunale foretak. Det er vesentlig at kommunen utarbeider og sikrer at det er oppmerksomhet rundt de etiske retningslinjene.

Aukra kommune har etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i Aukra kommune som er gjeldende fra 1.6.2010 (vedtatt av kommunestyret i sak 63/2010). Etikk omtales ikke i årsrapport, og det er usikkert hvordan etikk er implementert i organisasjonen.

Ny lovgivning om varslere i arbeidsmiljøloven stiller krav til mer systematisk bruk av avviksmeldinger og tydelige kommunikasjonskanaler.

Det er viktig å skape et arbeidsmiljø hvor de ansatte føler de kan ytre seg. Kommunene skal fremme ytringsfriheten i arbeidslivet.

Kommunal og moderniseringsdepartementet tar i brev datert 13.4.2016 opp kommunens innsats for å styrke de ansattes ytringsfrihet:

«Det er viktig at så vel folkevalgte, ledere og ansatte er kjent med rammene for de ansattes ytringsfrihet... Kommunene bør først og fremst sørge for at de ikke har retningslinjer eller reglement som går for langt i å begrense de ansattes ytringsfrihet. Kommunene bør gjennomgå slike reglementer mv. og vurdere om de er i tråd med gjeldende rett... Det er viktig å skape et arbeidsmiljø hvor de ansatte føler de kan ytre seg. Kommunene bør sette seg mål om å ha en åpen ytringskultur i kommunen, der ansatte i kommunen kan bruke ytringsfriheten sin. De ansatte i kommunene sitter på viktig kunnskap og har informasjon som kan bedre både samfunnsdebatten og kvaliteten på tjenestene. Samtidig må kommunene sikre at ledere og folkevalgte godtar at ansatte ytrer seg om kommunale forhold. Dette kan gjøres gjennom holdningsskapende arbeid om ytringsfrihetens grenser og innholdet i lojalitetsplikten».

Det er viktig for demokratiet og rettsikkerheten til borgerne at kommunen legger til rette for **åpenhet og innsyn** i den virksomhet kommunen bedriver. Kommuneloven slår fast at kommuner plikter å drive aktiv informasjon om sin virksomhet, og at forholdene skal legges best mulig til rette for offentlig innsyn i den kommunale forvaltning. Partene i en sak som behandles i kommunen har rett til partsinnsyn i egen sak etter forvaltningsloven. Alle har rett til innsyn i saksdokument, journaler og lignende register etter offentlighetsloven. Kommunen har i noen tilfeller likevel hjemmel og plikt til å unnta opplysninger/ dokumenter fra innsyn.

[Økonomiske misligheter](#) omfatter alt fra korrupsjon, regnskapsmanipulasjon, underslag, urettmessige belastninger av private utgifter etc. [Begrepet misligheter](#) er ikke et rettslig begrep, men benyttes i revisjonen som en fellesbetegnelse for tilsiktede handlinger som er utført for å oppnå en fordel for seg selv eller andre. I den norske straffeloven er **korrupsjon** definert som å kreve, motta eller akseptere et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag. Etske retningslinjer gir gjerne føringer knyttet til disse forholdene.

Aukra kommune har egne etiske retningslinjer vedtatt av kommunestyret i 2010 (sak 63/2010). Etiske retningslinjer, inkludert rutiner for varslings som ble vedtatt av kommunestyret i 2009 (sak 76/2009), skal inngå som del av det nye kvalitetssikringssystemet.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at aktuelle områder for forvaltningsrevisjon er:

- Etikk og åpenhetskultur, herunder aktuelt tema:
 - Oppfølging av etiske retningslinjer

3.5 Kompetanse og rekruttering

Kommunene får stadig flere lovpålagte oppgaver, som krever stor grad av kompetanse hos de ansatte. Kompetanse er blant annet viktig med tanke på framtidig behov innenfor pleie og omsorg. I vedlegg 3 vises anslag for framtidig behov for kompetanse innenfor noen sektorer.

Regjeringen har handlingsplan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i kommunale helse- og omsorgstjenester (Kompetanseløft 2020). I Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste blir blant annet lederkompetanse og utfordringer knyttet til rekruttering av ledere tatt opp. Ledere har fått flere og mer komplekse oppgaver.

Innenfor skolesektoren er det nye krav til utdanning.

De største risikoområdene eller utfordringene for kommunene knyttet til kompetanse og rekruttering framover er å sikre riktig og tilstrekkelig kompetanse i kommunen, slik at dagens og framtidens behov dekkes. Det er også viktig hvordan kompetansen internt i kommunen nyttes, bruk av stab/ støttefunksjoner, spesialkompetanse etc.

Kommunestyret vedtok i møte 8.3.2016 i sak 16/2016 plan for kompetanseutvikling Aukra kommune 2016 til 2019. Planen består av to deler: 1) fast del som omtaler mål, virkemidler og rammer (blir oppdatert ved behov) 2) rullerende del med konkret omtale av satsningsområder og tiltak for kommende år (utarbeides hvert år parallelt med budsjettbehandling).

Det foreligger kun KOSTRA-tall om kompetanse i 2015 for barnehager og kommunehelse. Statistikken viser at Aukra kommune har en mindre andel ansatte med førskolelærerutdanning og andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning enn landet uten Oslo. Andel ansatte med annen pedagogisk utdanning er noe lavere enn sammenligningsgruppene. Legeårsverk og fysioterapiårsverk pr 10 000 innbyggere er også noe lavere enn sammenligningsgruppene.

Aukra kommune har en egen kommunal standard vedtatt av kommunestyret for pedagogisk bemanning i barnehager som er bedre enn den nasjonale standarden (sak 66/2011).

Det opplyses i årsmelding 2015 at det er stabil personalgruppe i «Institusjonstenesten», men at det er utfordringer med å rekruttere fagutdannet personell og spesielt de med bakgrunn fra høyskole. Det opplyses også at gjennomsnittsalderen er høy og det er viktig at kommunen forsøker å rekruttere personell i takt med de som går av med pensjon. Dette er meldt inn til gruppen som skal arbeide med rekruttering.

I enkelt tilfelle må få personer dekke et stort spenn av kompetanseområder. Alderssammensetningen blant ansatte og framtidens behov for tjenester er det vesentlig å ha fokus på. Mange deltidsansatte kan være en arbeidskraftreserve for kommunene.

I 2013 ble det utarbeidet en tilstandsrapport for grunnskolen. Rapporten viser at lærertettheten i Aukra kommune er høyere enn fylke og nasjonalt snitt, men lavere enn kommunegruppe 16.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at aktuelle områder for forvaltningsrevisjon er:

- Kompetanse og rekruttering, herunder er aktuelle områder:
 - Oppfølging av rekrutteringsplan og kompetanseplan
 - Kompetanse og fagutvikling

3.6 Arbeidsmiljø, sykefravær og heltidskultur

Lønn og sosiale utgifter er en stor utgift for kommunen, og et høyt sykefravær fører til store kostnader for kommunen. Sykefraværet varierer fra virksomhet til virksomhet og kan ha direkte konsekvenser på tjenestekvalitet og service. Til færre ansatte på et område, til mer sårbar blir kommunen.

En reduksjon av sykefraværet er vesentlig både for ansatte, kommunen som organisasjon og samfunnet.

Lederskap, kollegaskap, organisering, organisasjonskultur med åpenhet og medbestemmelse, personalpolitikken og arbeidsgiveransvaret er sentralt for å sikre et godt arbeidsmiljø og effektiv bruk av personellressursen. Forskning viser at sosial støtte fra kolleger er en viktig buffer mot stress, sykdom og overbelastning.

Kommunene har særlig innenfor helse og omsorg flere deltidsstillinger. Mange kommuner arbeider for å sikre flere heltidsstillinger. Deltidsansatte har ca. ett prosentpoeng høyere sjukefravær enn heltidsansatte. Heltidsstillinger vil kunne kreve større fleksibilitet både fra arbeidsgiver og ansatte.

Utviklingsprogrammet «*Sammen om en bedre kommune*» lanserer en modell som viser kostnader og gevinster ved redusert deltid. Faktorer som ligger inne i modellen er direkte og indirekte økonomiske konsekvenser, konsekvenser for medarbeidere og konsekvenser for brukerne. Kunnskapen og mulighetene som ligger i en heltidskultur er etter hvert godt dokumentert. Målet med «*Sammen om en bedre kommune*» er å formidle de positive konsekvensene heltidsstillinger har for arbeidstaker, arbeidsgiver og tjenestetilbudet.

I årsrapport for Aukra kommune 2015 opplyses det at sykefraværet gikk ned fra 8,7 prosent i 2014 til 7,6 prosent i 2015. Dette er under landssnittet, og det er kvinnene sitt fravær som har gått mest ned. Kommunen har en prosjektmedarbeider i 50 % stilling for 2 år, som blant annet skal utarbeide handlingsplan for IA-arbeidet (inkluderende arbeidsliv) i samarbeid med enhetene. Hver enhet skal utarbeide tiltak som skal bidra til økt nærvær.

For ytterligere informasjon om sykefravær i kommunen i 2015 vises det til vedlegg 6; kommunestatistikk sykefravær utarbeidet av KS for perioden 4. kvartal 2014 til 3. kvartal 2015.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at aktuelle områder for forvaltningsrevisjon er:

- Arbeidsmiljø og sykefravær, herunder er aktuelle områder:
 - Plan og tiltak for å redusere sykefraværet

3.7 Barn og unge

Kommunene har mange ansvarsområder knyttet til barn og unge; barnehage, skole, barnevern, kultur, helsestasjon etc. Tjenestene er vesentlige både i forhold til enkeltindivid og samfunnet.

Barn og ungdom skal sikres gode og trygge oppvekst- og levekår, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, funksjonsnedsettelse og seksuell orientering. Alle skal ha likeverdige tilbud og muligheter. Tverrfaglig arbeid innad i kommunen og sammen med andre er viktig for å motvirke marginalisering, bidra til utjevning av levekårsforskjeller og fremme barn og ungdoms deltakelse i og innflytelse på ulike samfunnsområder. Kommunen skal, i sin rolle som skole- og barnehageeier, fremme likestilling og motvirke diskriminering på barnehage- og grunnopplæringsområdet.

Barn og unge med særlige behov har rett til nødvendig hjelp til rett tid, og innsatsen må samordnes.

Kommunen skal sikre at elevene har et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø. Med formål å forebygge sosial ulikhet, skal barn og unges oppvekstsvilkår gis prioritet og deres stemme skal høres. «Barn og unges interesser» skal ivaretas i planlegging. FN sin barnekonvensjon

sier at barn har rett til å gå på skole, rett til hvile, fritid og lek og rett til å si sin mening i alt som angår det. FNs barnekonvensjon inneholder 42 punkter som sier hvilke rettigheter alle barn har.

Barnevernstjenesten i kommunene utfører det daglige løpende arbeidet etter barnevernloven. Barneverntjenesten skal blant annet gi råd og veiledning, foreta undersøkelser, treffe vedtak etter loven eller forberede saker for behandling i fylkesnemnda samt iverksette og følge opp saker. De siste årene har de kommunale barnevernstjenestene blitt styrket gjennom etablering av nye øremerkede stillinger, og kompetanse- og samhandlingstiltak. Barn og unge skal høres i forhold som angår dem.

Barnevernstjenesten er organisert som en interkommunal tjeneste for Molde, Midsund, Aukra og Eide kommuner, med Molde som vertskommune. I 2015 ble det etablert en barnevernsvakt som er et tilbud som er tilgjengelig hele døgnet. Et eventuelt forvaltningsrevisjonsprosjekt i barnevernssamarbeidet må bestilles av kontrollutvalget i vertskommunen.

KOSTRA-tall viser andel barn med barneverntiltak i forhold til innbyggere 0-17 år er lavere enn gjennomsnittet for kommunegruppe og landet uten Oslo. Barn med undersøkelse eller tiltak pr årsverk er tilnærmet likt landet uten Oslo. I 2015 var det en økning i bekymringsmeldinger og antall barn i Aukra kommune som mottar tiltak fra barnevernet. Andel undersøkelser med behandlingstid innen tre måneder har fra 2011 blitt gradvis redusert fra 100 % til 62 % i 2015. Aukra kommune omtaler ikke den negative utviklingen i årsrapport 2015, ut over at det nevnes at «*Hovudføremålet med ny organisering er at barn og unge skal sikrast rett hjelp til rett tid...*».

Kommunebarometeret for 2016 viser at Aukra kommunes plass blant landets kommuner for barnevern er 297 som er en tilbakegang på 19 plasser fra 2015. KOSTRA-tall viser en at utgiftene til barneverntjenestene er markant lavere enn landet uten Oslo.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal være en lett tilgjengelig og gratis tjeneste, med fokus på helsefremming, forebygging og tidlig intervensjon. De siste årene har det vært fokus på å styrke og videreutvikle tjenesten. Gjennom statsbudsjettet har kommunene fått økt midler til satsing på helsestasjon og skolehelsetjeneste. Kommunene har i varierende grad prioritert dette. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er et lavterskeltilbud til gravide, og for barn og foreldre i aldersgruppen 0 til 20 år.

Aukra har styrket skolehelsetjenesten med en 50 % helsesøsterstilling. Helsesøster har fast kontortid to dager per uke ved Gossen barne- og ungdomsskole og en dag per uke ved Julsundet skole. Det opplyses i årsrapport 2015 at elever ønsker samtale.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT eller PP-tjenesten) skal i tillegg til arbeid for enkeltbarn også arbeide forebyggende slik at barnehagen og skolen kommer i forkant av problemer og lærevansker. Det er forventning om at mer tid skal brukes til å bistå i forebyggende arbeid og i kompetanse- og organisasjonsutvikling (regjeringen.no). Aukra kommune har PPT sammen med Midsund kommune og Molde kommune. Molde er vertskommune.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

KOSTRA-tall viser at Aukra kommune har en mindre andel ansatte med førskolelærerutdanning og andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning enn landet uten Oslo. Andel ansatte med annen pedagogisk utdanning er noe lavere enn sammenligningsgruppene. Kommunebarometeret for 2016 viser at Aukra kommunes på barnehageområdet får en plassering som nummer 422 blant landets kommuner. Dette er en nedgang på 11 plasser fra 2015.

Aukra kommunestyre vedtok i september 2014 (sak 65/2014) Barnehageplan 2014-2017. Planen har fokus på utvikling av standard for god pedagogisk kvalitet, og rammer for god pedagogisk kvalitet.

Grunnskolen skal bygge på prinsippet om likeverdig og tilpasset opplæring for alle. Det har blant annet vært fokus på læringsresultat, tidlig innsats og læringsmiljø herunder mobbing.

Mål for barne- og ungdomsskolene er nedfelt i kommunestyrevedtak (sak 72/2007): «1) Ved gjennomført grunnskole kan elevane uttrykke seg munnleg, lese, uttrykke seg skriftleg, kunne rekne og bruke digitale verkty 2) Alle elevar skal oppleve tydeleg klasseleiing, utvikling og meistring etter eigne evner og føresetnader 3) Trivsel, ro og orden for elevar og tilsette 4) Stimulere elevane si lærelyst, uthaldenheit og nygjerrigheit 5) Styrke og mot til å ta eigne valg»

I tillegg er det mål for opplæringa i den årlige tilstandsrapporten for grunnskolen i Aukra. Disse retter seg i første rekke mot mål for elevene sitt skolemiljø og resultat på nasjonale prøver og eksamen.

Det opplyses at «Overordna system for oppfyllding av opplæringslova kapittel 9A» er implementert ved skolene. Systemet skal være godt kjent for foresatte, elever, lærere og assistenter. «Plan for tilpassa opplæring» skal utvikles i samarbeid med PPT.

KOSTRA viser at gjennomsnittlige grunnskolepoeng i 2015 var noe høyere enn snittet for landet uten Oslo. Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning var i 2015 lavere enn kommunegruppen og tilnærmet likt landet uten Oslo.

Kommunebarometeret for 2016 viser at Aukra kommunes på grunnskoleområdet får en plassering som nummer 24 blant landets kommuner. Dette er en nedgang på fem plasser fra 2015.

Utenforskap

Ungdom som står i fare for å falle ut eller faller ut av videregående opplæring, kan ha sammensatte livsutfordringer som levekårsproblematikk, psykiske vansker eller sosiale problemer. «Ny GIV» var regjeringens satsing for økt gjennomføring i videregående opplæring. Folkehelseprofil 2016 peker på at frafallet er en betydelig folkehelseutfordring.

Folkehelseprofilen viser noen data for situasjonen blant ungdom, se vedlegg 4. Aukra kommune oppnår på de fleste områder tilnærmet likt resultat som gjennomsnittet i fylket og landet uten Oslo. Det er økende fokus på utenforskap.

Utenforskap

Utenforskap betegner mennesker eller grupper som står på utsiden av fellesskapet. Det kan være personer som står utenfor skole- og arbeidsliv som har et svært begrenset sosialt nettverk eller som ikke opplever tilhørighet til storsamfunnet. Utenforskap er et strukturelt samfunnsproblem. Det har store konsekvenser som er til hinder for at enkelte mennesker kan leve gode liv.

Gjennomføring av videregående opplæring viser at 55 % av 2009-kullet gjennomførte på normert tid mot 57 % i fylket. I tillegg gjennomførte 15 % videregående opplæring på mer enn normert tid i Aukra kommune, tilsvarende tall for fylket var 16,3 %, se vedlegg.

Utenforskap er hovedsatsinga til KS de neste årene, og er knyttet til oppfølging av mennesker som faller utenfor skole og arbeidsliv.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at aktuelle områder for forvaltningsrevisjon er:

- Barnehageområdet
- Utenforskap

3.8 Helse, omsorg og velferdstjenester

Kommunene har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige helse- og omsorgstjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder eller diagnose. Helse og omsorg er den største sektoren i kommunen, og har brukere som kan være sårbare med stor avhengighet av kommunen.

Samhandlingsreformen er fremdeles under iverksetting og gir kommunene utfordringer. Fastlegenes rolle er blant annet sentralt for å lykkes med reformen. Kommunene har inngått samarbeidsavtaler med helseforetaket. Iverksetting av avtalen er viktig for å kunne nå sentrale mål i samhandlingsreformen knyttet blant annet til helhetlige tilbud for bruker/ pasient og kvalitet på tjenestene.

Utvikling av hjemmebasert tjenester er en prioritert oppgave i de fleste kommuner. Det kan være utfordringer knyttet til en overgang fra høy grad av institusjonstjenester til mer bruk av hjemmetjenester. Regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020 (Omsorg 2020) har som en av fem langsiktige strategier: «*Den nye hjemmetjenesten*».

Videre er det utfordringer knyttet til tilstrekkelig tilbud innenfor tjenester som rehabilitering og psykisk helsevern og rus. Personer med psykiske lidelser har ofte behov for tjenester fra ulike deler og sektorer i hjelpeapparatet. Det samme gjelder også for rusavhengighet. Kommunene skal ha systemer som sikrer at brukere/ pasienter med psykiske lidelser (vansker) og/ eller rusavhengighet får et helhetlig og koordinert tilbud. Tilbudet til denne gruppen er ofte utilstrekkelig og varierer mye fra kommune til kommune.

Det blir i ulike sammenhenger pekt på behovet for økt innsats innenfor psykisk helse og rus, Vi viser til eksempler i boksen nedenfor.

- Utfordringsbilde innen psykisk helse og rus: 1) Blant de vanligste plager og problemer i befolkningen 2) Mangler i det kommunale psykisk helse- og rustilbudet til alle brukergrupper 3) Stor uønsket variasjon i tilbud 4) Manglende koordinering av tjenester. (Meld. St. 26 (2014-2015) «Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet»)
- 77 % av befolkningen mener at behandlingstilbudet innen psykisk helse må styrkes. Kun 13 % vurderer tilgjengeligheten på psykisk helsehjelp i sin kommunehelsetjeneste som god. (Kommunal rapport TNS Gallups helsepolitiske barometer for 2016)
- «Samhandlingsreformen legger til grunn at kommunene skal ta større ansvar for behandling og oppfølging av pasienter også innen psykisk helse og rus. Dette preger dagens situasjonsbilde for både kommuner og helseforetak i Møre og Romsdal, og som krever mer og bedre samhandling mellom de ulike tjenestene». (Utkast til Samhandlingsstrategi med handlingsplan for pasienter med rus- og psykiske helseplager)

Tiltak innenfor psykisk helse og rus forventes fortsatt å få økt oppmerksomhet. Kommunene må ha særlig oppmerksomhet på tidlig intervensjon og forebyggende innsats mot barn og unge i risikozonen.

Kommunene har etter helse- og omsorgstjenesteloven en plikt til å legge til rette for at den enkelte bruker/ pasient får et helhetlig og koordinert tjenestetilbud. For å sikre dette stilles det krav til samhandling mellom tjenesteyterne. Det stilles også krav til at personer med langvarige og sammensatte tjenester skal få tilbud om individuell plan og/ eller koordinator. I tillegg stilles det krav til at kommunens skal ha en koordinerende enhet.

Demensplan 2020 er regjeringens plan og tiltak for å bedre det kommunale helse- og omsorgstjenestetilbudet til personer med demens og deres pårørende. Dokumentet forteller om utfordringer personer med demens og deres pårørende står overfor, og hvordan utfordringene skal løses (strategier og tiltak).

Kommunebarometeret viser at Aukra kommunen for eldreomsorg er plassert på plass 67 blant kommunene i landet. Det er en forbedring på 146 plasser fra året før. For ytterligere informasjon om kommunebarometeret viser vi til vedlegg 5.

Det opplyses i årsmelding 2015 at det er fokus på å sikre kvalitet på tjenesten, blant annet gjennom kartlegging og dialog med søkere. Det gjennomføres opplæring og veiledning av personalet i metodiske verktøy for å sikre en god og standardisert praksis.

Demensteam; Kommunen har ansatt demenskoordinator. Koordinator har gjennomført samtalegrupper for pårørende til personer med demenssykdom. Det er fokus på å styrke det frivillige arbeidet som aktivitetsvenn, støttekontakt og å starte interesseorganisasjoner.

Psykisk helse og rus; Det opplyses i årsrapport 2015 at Psykisk helse- og rusomsorg er styrket med en stilling i 2015. Det opplyses videre at klinisk tverrfaglig team kom i drift fra desember. Teamet skal skape et faglig godt og helhetlig tjenestetilbud. Det ble i 2015 gjennomført et arbeid med utarbeidelse av oppdatert og samlende plan for rus og psykiatri.

Sosiale tjenester i NAV; NAV Aukra har ansvar for sosialadministrasjonen i kommunen. Dette betyr ansvar for sosialtjenesten sine generelle oppgaver, sosiale tjenester, økonomisk stønad, særlige tiltak overfor rusmiddelbrukere og Husbanken sine låne- og tilskuddsordninger.

Forebyggende arbeid; I lov om folkehelse og i folkehelsemeldingen er kommunen sitt ansvar for folkehelse et viktig punkt. Folkehelse gjeld på tvers av sektorene og kommunen skal samarbeide med frivillige organisasjoner. Å skaffe oversikt over helseutfordringene i kommunen er en viktig oppgave framover. I Aukra kommune er folkehelse plassert i kulturavdelingen.

Samfunnsplanlegging og folkehelse (Rapport, Idun 2015)

(Idun: Universitetsforlagets digitale publiseringsplattform for fag- og forskningstidsskrifter som publiserer kvalitetssikrede artikler innenfor en rekke fagområder)

Konklusjon: Aukra kommune er bevisst på at folkehelse må inn i samfunnsplanleggingen og at dette er en viktig faktor for hvordan innbyggerne i kommunen har det. Utfordringen ser ut til å være å nå de målgruppene som i størst grad kan ha nytte av mer kunnskap, tilrettelegging og tjenestetilbud for å fremme helse og forebygge sykdom. Med utgangspunkt i det omfattende ansvaret kommuner har for folkehelsearbeidet, bør målsettinger og strategier for folkehelse synliggjøres på en mer systematisk måte i planverket i kommunen.

SINTEF gjennomførte i 2015 en forstudie for Rauma kommune og Aukra kommune som grunnlag for det videre arbeidet med helsehus og velferdsteknologi.

Kommuner skal sikre varig bolig for vanskeligstilte på boligmarkedet - **boligsosialt arbeid**. Mange kommuner har utfordringer i arbeidet med dette. I nasjonal strategi for boligsosialt arbeid 2014 til 2020 er det fastlagt felles nasjonale mål og prioriterte innsatsområder, og kommunene har en nøkkelrolle i å realisere målene. Kommunenes bruk av de statlige virkemidlene har betydning for arbeidet med å sikre varig bolig for vanskeligstilte på boligmarkedet. Kommunen skal behandle søknader og gi råd og veiledning om tiltak som bostøtte og startlån fra Husbanken. Staten stiller betydelige økonomiske beløp til disposisjon for kommunene til boligtiltak gjennom Husbanken, for eksempel til boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne og for mennesker med rusproblematikk.

KOSTRA-tall viser at Aukra kommune disponerer færre boliger enn sammenligningsgruppene. Antall kommunalt disponerte boliger pr 1000 innbyggere var i 2015 i Aukra kommune 13, kommunegruppe og landet uten Oslo hadde henholdsvis 34 og 21. Spørreundersøkelsen viser at aktuelle områder for forvaltningsrevisjon er samhandlingsreformen, pleie og omsorgstjenesten, rehabilitering og psykisk helse og rus.

De siste årene er det gjennomført forvaltningsrevisjonsprosjekt i Aukra kommune både i forhold til sykehjemstjenesten (2014) og hjemmetjenesten (2013).

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at aktuelle områder for forvaltningsrevisjon er:

- Psykisk helse og rus (oppfølging av plan)
- Boligsosialt arbeid (sees i sammenheng med psykisk helse, og helse og omsorg)

3.9 Flyktninger

Det har vært en økt tilstrømming av asylsøkere og flyktninger til Norge. UDI har opprettet en rekke nye akuttmottak i hele landet. Utlendinger som søker asyl i Norge har lovfestet rett til et statlig innkvarteringstilbud. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har ansvar for å gi enslige mindreårige asylsøkere under 15 år et tilbud om opphold i omsorgssenter for mindreårige.

Norge står foran utfordringer med bosetting av flyktninger som nå er i asylmottak, og som enten har fått opphold i Norge, eller som en må regne med får opphold. Hvert år inngår staten ved Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) en rammeavtale med norske kommuner om bosetting av et visst antall flyktninger. Bosetting av flyktninger er en frivillig oppgave for kommunene, og i de avtalene som inngås spesifiseres antall enslige mindreårige, mens antall familiegjengenforeninger ikke lar seg tallfeste og dermed kommer som tillegg. Bestemmelsen om hvilken kommune den enkelte flyktning som har fått innvilget oppholdstillatelse skal bosettes i, er regulert gjennom IMDi.

Integrering er en oppgave som krever innsats også fra mange kommunale enheter og lokal-samfunnet forøvrig. I årsrapport 2015 gir Aukra kommune informasjon om flyktninger. Kommunen har inngått en samarbeidsavtale om oppfølging av flyktninger med Molde kommune. Tjenesten er fra 1.1.2015 organisert som et administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 28-1 b, med Molde som vertskommune og Aukra som samarbeidskommune. I 2015 ble det bosatt 40 flyktninger i Aukra kommune. Det er truffet vedtak om å ta imot 51 flyktninger i perioden 2016 til 2019. I utgangspunktet fordeler dette seg på 3 i

2016, 24 i 2017 og 12 i 2018 og 12 i 2019. Kommunen har forpliktet seg til at 19 av de 51 skal være enslige barn og unge.

Kommunestyret behandlet i møte 26.4.2016 i sak 26/2016: «Organisering av flyktingtenesta i Aukra»

Følgene vedtak ble truffet:

1. Aukra kommune seier opp samarbeidsavtalen med Molde kommune om oppfølging av flyktingar seinast innan 1 år. Rådmannen vert gitt fullmakt til å forhandle med Molde kommune om oppseiingstidspunkt.
2. Aukra kommune etablerer ny eining med namn «Eining for innvandring og integrering». Denne vert etablert snarast råd. Det vert tilsett einingsleiar snarast råd. Einingssleiar får i samarbeid med rådmannen i oppgåve å etablere den nye eininga i kommunen.
3. Rådmannen bemannar eininga frå dei gjeldande behov.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at aktuelle områder for forvaltningsrevisjon er:

- Integrering av flyktinger

3.10 Kommunalteknisk tjeneste

Kommunalområdet «Teknikk, eigedom og brann» (TEB) har 13 stillinger i tillegg til brannmannskapet (20 personer). Enheten utfører oppgaver innenfor vann, avløp og renovasjon (VAR-området). I tillegg utføres vedlikehold av kommunale veier, veglys, breiband og brannvern. 1.1.2016 ble ansvaret for drift og vedlikehold av kommunal bygningsmasse overført til ny opprettet eiendomsavdeling.

Plan- og utviklingsavdelinga sine arbeidsområde er: kommuneplan, byggsak, oppmåling, kart- og geodata, regulering, landbruk, miljø- og naturforvaltning, viltforvaltning og næringsrettet tiltak (knytt til plan). Enheten har seks ansatte. Det opplyses i årsmelding 2015 at enheten er ajour med oppmålings- og matrikkelsaker og byggesaksbehandling. KOSTRA-tall for 2015 støtter opp under denne vurderingen.

Plan- og bygningsloven pålegger kommunene å ha planer for bruk og vern av tilnærmet alle kommunale arealer og ressurser. Kommunene skal treffe vedtak om nesten all byggeaktivitet innenfor kommunegrensene. Det er gjennomført forenklinger innen byggesaksbehandlingen fra 1. juli 2015. Det er viktig at innbyggerne har tillit til at kommunen håndhever loven på en forutsigbar, lik og effektiv måte. Et hensiktsmessig og oppdatert planverk bidrar til å sikre effektivitet og likebehandling. Det vil på grunn av generelle utfordringer på området være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon av byggesaksbehandling i de fleste kommunene.

Kommunene yter tjenester og utøver myndighet på selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, branntilsyn, feiing og plan- og byggesak. Vannforsyning, avløp, renovasjon, feiing og byggesaksbehandling finansieres gjennom gebyrer fra innbyggerne. 1.1.2015 trådte nye retningslinjer for hvordan selvkost, og dermed også den øvre rammen for gebyrinntektene fra innbyggerne, skal beregnes. Programvare for å ivareta kommunens selvkostberegninger på VAR-områdene kan bidra til kvalitetssikring av arbeidet med selvkostberegninger.

Vedlegg

Vedlegg 1: Nøkkeltall for Aukra kommune (KOSTRA)

KOSTRA står for Kommune-Stat-Rapportering og gir statistikk om ressursinnsatsen, prioriteringer og måloppnåelse i kommuner. Det finnes tall om for eksempel pleie- og omsorgstjenester, barnehagedekning og saksbehandlingstid, og man kan sammenligne kommuner med hverandre, med regionale inndelinger og med landsgjennomsnittet. For ytterligere informasjon vises det til: SSB.no/kostra Kilde: alle tabellene under er fra KOSTRA (reviderte tall per 15.6.2016)

Finansielle nøkkeltall, kommunekonsern

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe16	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Frie inntekter i kr per innbygger, konsern	44 191	47 705	50 450	51 593	53 195	69 652	49 776
Netto lånegjeld per innbygger, konsern	50 247	82 662	106 702	97 033	90 142	77 119	62 112
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter, konsern	15,7	29,0	34,4	38,5	47,2	24,4	6,7
Akkumulert regnskapsmessig merforbruk i % av brutto drifts inntekt, konsern	-	-	-	-	0,0	0,0	0,4

Tabell: Utvalgte nøkkeltall, kommuner. Aukra kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 16 og Landet uten Oslo i 2015.

Kilde: KOSTRA: A1. Konsern - Finansielle nøkkeltall og adm., styring og fellesutgifter - nøkkeltall, Reviderte tall per 15.06.2016

Barnehager

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe16	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter pr innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	113 730	147 161	143 223	144 173	151 279	168 126	130 606
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	89,6	88,2	88,4	83,6	89,8	92,5	91,0
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager pr korrigert oppholdstid (kr)	54	67	64	65	63	70	59
Andel ansatte med førskolelærerutdanning	28,4	19,4	25	25	21,9	29,2	36,4
Andel ansatte med annen pedagogisk utdanning	-	1,5	4,4	1,4	2,7	6,4	7,5
Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning	85,7	61,9	81,0	78,3	76,2	74,4	92,6

Tabell: Nøkkeltall for barnehager. Aukra kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 16 og Landet uten Oslo i 2015.

Kilde: KOSTRA: C1. Konsern - Barnehager - nøkkeltall, Reviderte tall per 15.06.2016

Grunnskoleopplæring

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe16	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter til grunnskole, pr innbygger 6-15 år, konern	98 379	106 539	106 406	100 855	99 713	118 736	82 486
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, prosent	6,6	7,0	7,2	7,3	8,1	9,7	7,9
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, pr elev	97 865	106 320	105 814	100 847	105 818	125 244	88 320
Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1.-10. årstrinn	10,9	10,6	11,1	12,3	12,3	10,0	13,5
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	39,8	41,9	42,6	43,5	41,5	-	40,7
Andel lærere med universitets-/ høyskoleutdanning og pedagogisk utdanning	91,2	85,9	89,6	92,3	87,7	89,1	87,0
Andel lærere med universitets-/ høyskoleutdanning uten pedagogisk utdanning	4,4	9,9	4,5	6,2	7,7	5,4	5,5
Andel lærere med videregående utdanning eller lavere	4,4	4,2	6,0	1,5	4,6	5,4	7,5

Tabell: Nøkkeltall for grunnskoleopplæring. Aukra kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 16 og Landet uten Oslo i 2015.

Kilde: KOSTRA: D1. Konsern - Grunnskoleopplæring - nøkkeltall, Reviderte tall per 15.06.2016

Kommunehelse

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe16	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter pr innbygger i kroner, kommunehelset.	3 346	3 473	3 501	3 311	3 731	5 011	2 383
Netto driftsutg. forebygging, helsest., skolehelset. pr innb. 0-20 år	1 810	1 982	2 166	1 960	2 383	3 427	2 137
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	9,1	9,0	8,9	8,7	8,4	19,6	10,5
Fysioterapiårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	9,1	11,7	11,8	11,5	11,2	13,5	9,1

Tabell: Nøkkeltall for kommunehelse. Aukra kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 16 og Landet uten Oslo i 2015.

Kilde: KOSTRA: E1. Konsern - Kommunehelse - nøkkeltall, Reviderte tall per 15.06.2016

Pleie og omsorg

Aukra kommune – overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016 til 2019 (31.8.2016)

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 gruppe16	2015 L u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter pr innbygger 67 år +, pleie- og omsorgstjeneste	113 637	129 808	133 004	133 178	128 100	160 493	109 342
Andel beboere i bolig med heldøgns bemanning	31,0	27,3	34,6	38,5	40,0	52,7	51,7
Andel innbyggere 80 år + som er beboere på institusjon	20,0	21,9	17,9	16,6	16,3	17,4	13,2
Andel plasser i brukertilpasset enerom m/ eget bad/wc	89,1	85,4	83,0	90,7	100,0	97,1	84,5
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr kommunal plass	793 583	893 769	957 000	1 080 638	1 123 810	1 120 715	1 050 987
Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning	67	71	75	72	-	-	-
Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning fra videregående skole	40	41	43	43	-	-	-
Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning fra høyskole/ universitet	27	31	32	29	-	-	-

Tabell: Nøkkeltall for pleie og omsorgstjenesten. Aukra kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 16 og Landet uten Oslo i 2015.

Kilde: KOSTRA: F1. Konsern - Pleie og omsorg - nøkkeltall, Reviderte tall per 15.06.2016

Sosiale tjenester i NAV

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe16	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr innbygger 20-66 år	1 449	1 575	1 600	1 513	3 101	3 511	3 243
Andel sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alder 20-66	2,0	2,5	1,6	1,8	3,0	-	4,2

Tabell: Nøkkeltall for sosiale tjenester i NAV. Aukra kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 16 og Landet uten Oslo i 2015.

Kilde: KOSTRA:G1. Konsern - Sosialtjenesten - nøkkeltall, Reviderte tall per 15.06.2016

Barnevern

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe16	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år, barneverntjenesten	4 330	4 831	4 387	3 862	4 903	11 854	8 331
Netto driftsutgifter pr barn i barnevernet	117 655	108 028	90 475	63 135	70 559	-	109 877
Andel barn med barneverntiltak i forhold til innbyggere 0-17 år	2,3	2,2	2,8	2,7	3,5	-	4,8
Barn med undersøkelse eller tiltak pr årsverk	9,7	10,0	12,5	14,4	16,4	-	16,2
Andel undersøkelser med behandlingstid innen tre måneder	100,0	94,0	80,0	64,0	62,0	76	82
Andel undersøkelser som fører til tiltak, prosent	37,5	-	56,0	25,0	41,7	-	42,8

Tabell: Nøkkeltall for barnevern. Aukra kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 16 og Landet uten Oslo i 2015. Aukra kommune har felles barneverntjenesten med Molde, Midsund og Eide.

Kilde: KOSTRA: H1. Konsern - Barnevern - nøkkeltall, Reviderte tall per 15.06.2016

Tekniske tjenester

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe16	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist (kalenderdager)	20	-	4	15	16	-	39
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist (kalenderdager)	10	15	12	12	7	12	18
Brutto driftsutgifter pr km kommunal veg	112 048	147 762	146 271	162 542	159 592	146 157	125 104

Tabell: Nøkkeltall for tekniske tjenester. Aukra kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 16 og Landet uten Oslo i 2015.

Kilde: KOSTRA: J. Kommune. Plansak, byggesak, oppmåling, kulturminner, natur og nærmiljø - nøkkeltall, Reviderte tall per 15.06.2016
KOSTRA: M. Samferdsel - nøkkeltall, Reviderte tall per 15.06.2016

Bolig

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe16	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Dekningsgrad (antall boliger)	13	12	12	12	13	34	21
Kommunalt disponerte boliger pr 1000 innbyggere							

Tabell: Nøkkeltall for bolig. Aukra kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 16 og Landet utan Oslo i 2015.

Kilde: KOSTRA: N1. Konsern - Bolig - nøkkeltall, Reviderte tall per 15.06.2016

Kultur

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe16	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter for kultursektoren pr innbygger	2 701	2 786	2 816	3 104	4 714	6 572	1 991
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge pr innbygger 6-20 år	1 486	2 225	1 430	990	1 310	1 752	826

Tabell: Nøkkeltall for kultur. Aukra kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 16 og Landet uten Oslo i 2015.

Kilde: KOSTRA: K1. Konsern - Kultur - nøkkeltall, Reviderte tall per 15.06.2016

Vedlegg 2: Befolkning

Befolkningsutvikling

1.1.2016 var det 3 518 innbyggere i Aukra kommune.

År	Faktiske tall	Framskriving basert på 2014-tall			
Aukra kommune	2015	2020	2025	2030	2040
0-5 år	262	256	256	277	296
6-12 år	343	335	335	341	363
13-15 år	147	167	167	145	156
16-19 år	188	178	178	189	207
20-44 år	1 078	1 080	1 080	1 203	1 236
45-66 år	880	925	925	999	1 076
67-79 år	387	450	450	453	495
80 år eller eldre	181	177	177	271	330
I alt	3 466	3 568	3 568	3 878	4 159

Tabell: Faktisk antall innbyggere og innbyggere fordelt på aldersgrupper per 1.1.2015 og prognose for 2020, 2025, 2030 og 2040 basert på 2014-tall.

Kilde: Møre og Romsdal fylkeskommune.

	0 år	1-5 år	6-12 år	13-15 år	16-19 år	20-44 år	45-66 år	67-79 år	80-89 år	90 år eller eldre	Totalt
2016	39	203	359	133	195	1 040	901	398	141	43	3 452
2017	41	206	361	132	188	1 047	915	405	148	40	3 483
2018	41	213	355	127	198	1 072	903	430	151	34	3 524
2019	42	216	346	150	185	1 092	907	435	150	38	3 561
2020	43	216	339	169	178	1 100	927	450	147	30	3 599
2025	45	235	334	149	227	1 167	960	473	174	44	3 808
2030	49	248	357	151	197	1 281	1 021	455	233	38	4 030

Tabell: Befolkning - statistikk for framskriving av befolkningsvekst

Kilde: Budsjett 2016 og økonomiplan 2016 til 2019 (K-sak 143/2015)

I årsrapport 2015 omtales befolkningsutviklingen for perioden 2015 til 2025 på følgende måte:

- Ei jamn befolkningsutvikling i prognoseperioden
- Ei varierende utvikling i aldersgruppa 80 år og eldre
- Frå 2020 vil det bli fleire barn i barnehagealder
- Tal på barn i grunnskulealder vil svinge litt i prognoseperioden
- Tal på personar i yrkesaktiv alder (20–66 år) vil auke i perioden
- Tal på personar som når pensjonsalderen vil auke i perioden

Demografisk sårbarhet

Demografisk sårbarheit			NORDREGIO (Nordic Centre for Spatial Development) laga i 2011 eit kart over demografiske sårbarheiter i Norden basert på 10 indikatorar. Desse indikatorane vart vurdert opp mot nordiske gjennomsnitt. Møre og Romsdal fylkeskommune har brukt same indikatorane, men vurdert opp mot snitt for Noreg i 2014. Møre og Romsdal kjem ut med sårbarheit på 7 av indikatorane. Den gjennomsnittlege skåren for kommunane i fylket er 7,6. Store delar av Møre og Romsdal kjem dårleg ut samanlikna med landet. Særleg gjeld det indikatorane knytt til kjønnsbalanse og kor stor del av befolkninga som er i aldersgruppene 25-54 samt 65 og eldre. På desse indikatorane har 33 av våre 36 kommunar verdiar som blir vurdert som sårbare. Forklaring: Verdi 0: Likt eller betre enn landet Verdi 1: Dårlegare enn landet
Indikator	Møre og Romsdal	Aukra kommune	
Dødelegheitsrate	1	1	
Fødselsrate	1	1	
Netto tilflytting	0	0	
Del befolkning 0-14 år	0	0	
Del befolkning 15-24 år	0	1	
Del befolkning 25-54 år	1	1	
Del befolkning 55-64 år	1	1	
Del befolkning 65 år og eldre	1	1	
Kvinneoverskot	1	1	
Over 95 kvinner per 100 menn, 15-64 år	1	1	
Tal sårbarheiter	7	8	

Tabell: Demografisk sårbarhet 2014 for Aukra kommune

Kjelde: Møre og Romsdal fylkeskommune, Kommunestatistikk Aukra kommune 2015

Folketall 2005 til 2035 for Aukra kommune (middel nasjonal vekst nyttet til framskriving)

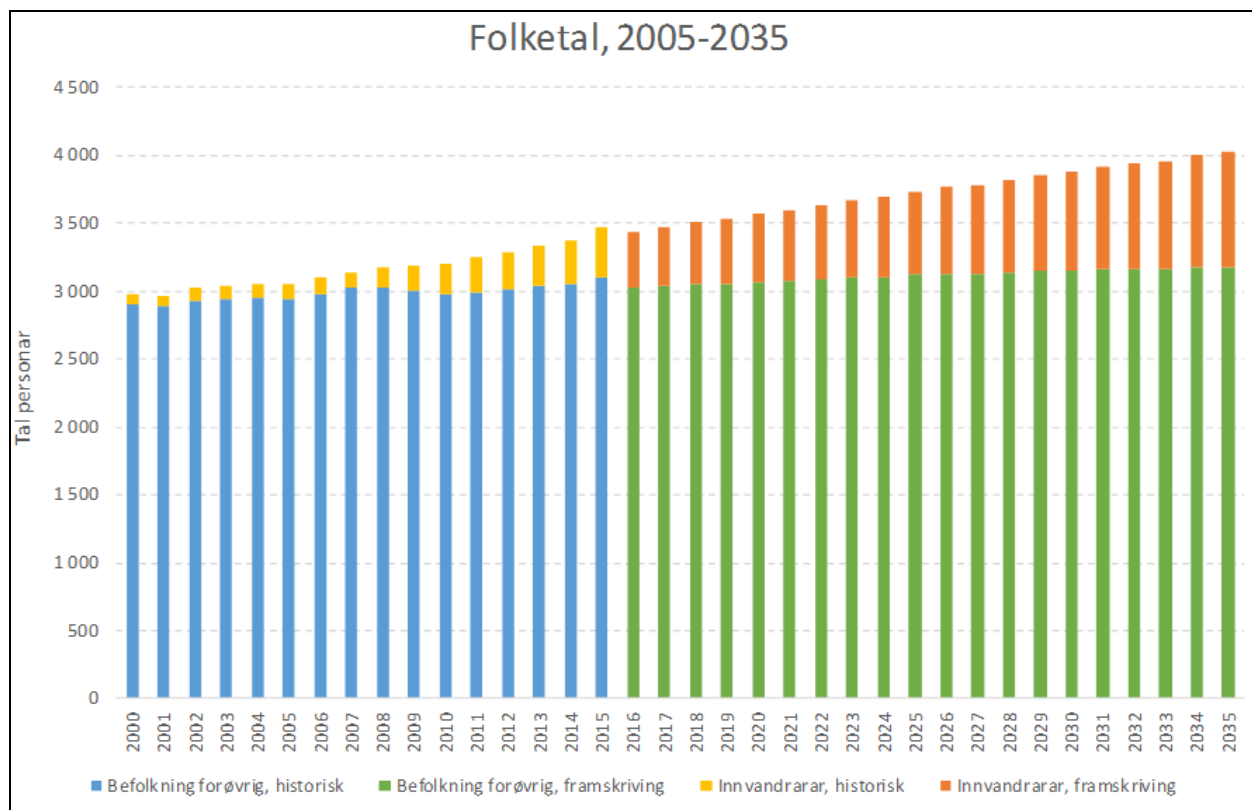

Diagram: Folketall Aukra kommune. Middels nasjonal vekst er brukt til framskriving – alternativ M4MM

Kjelde: Møre og Romsdal fylkeskommune kommunestatistikk Aukra kommune 2015 (basert på tall fra SSB)

Innvandrere til Aukra kommune etter et utvalg nasjonaliteter for perioden 2013 til 2015

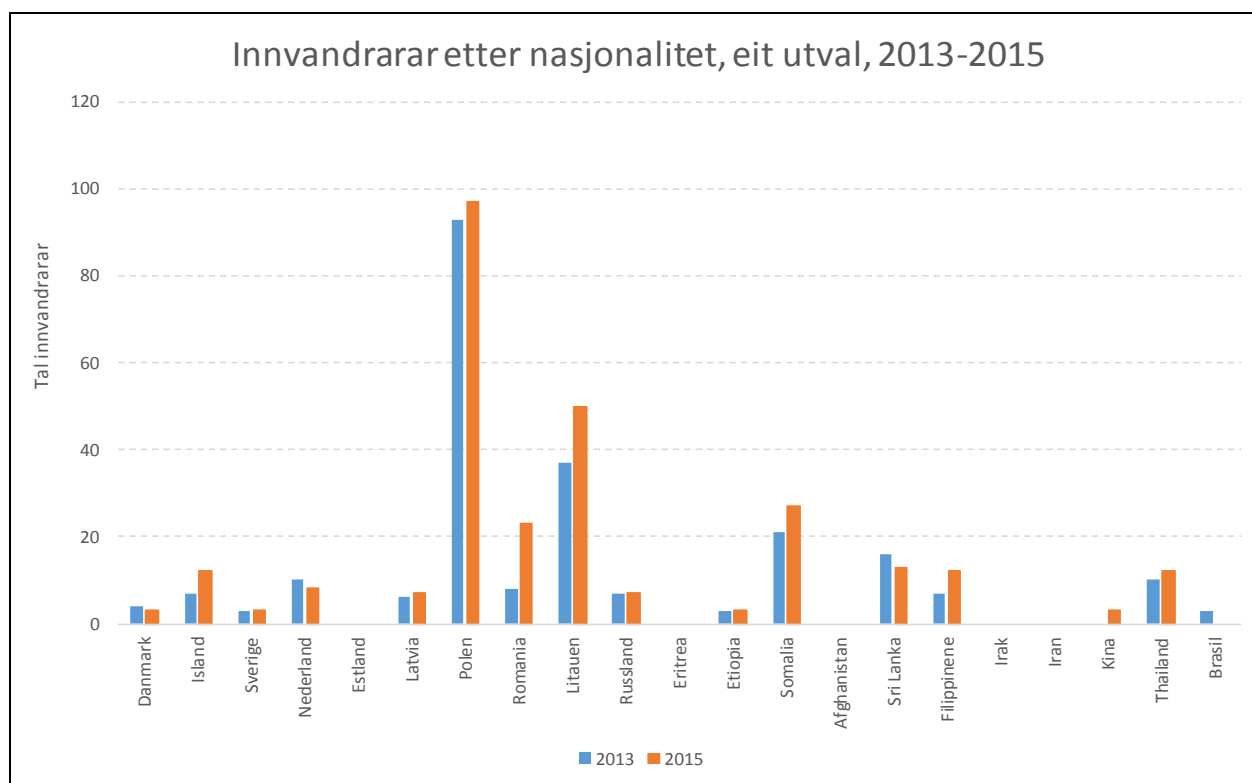

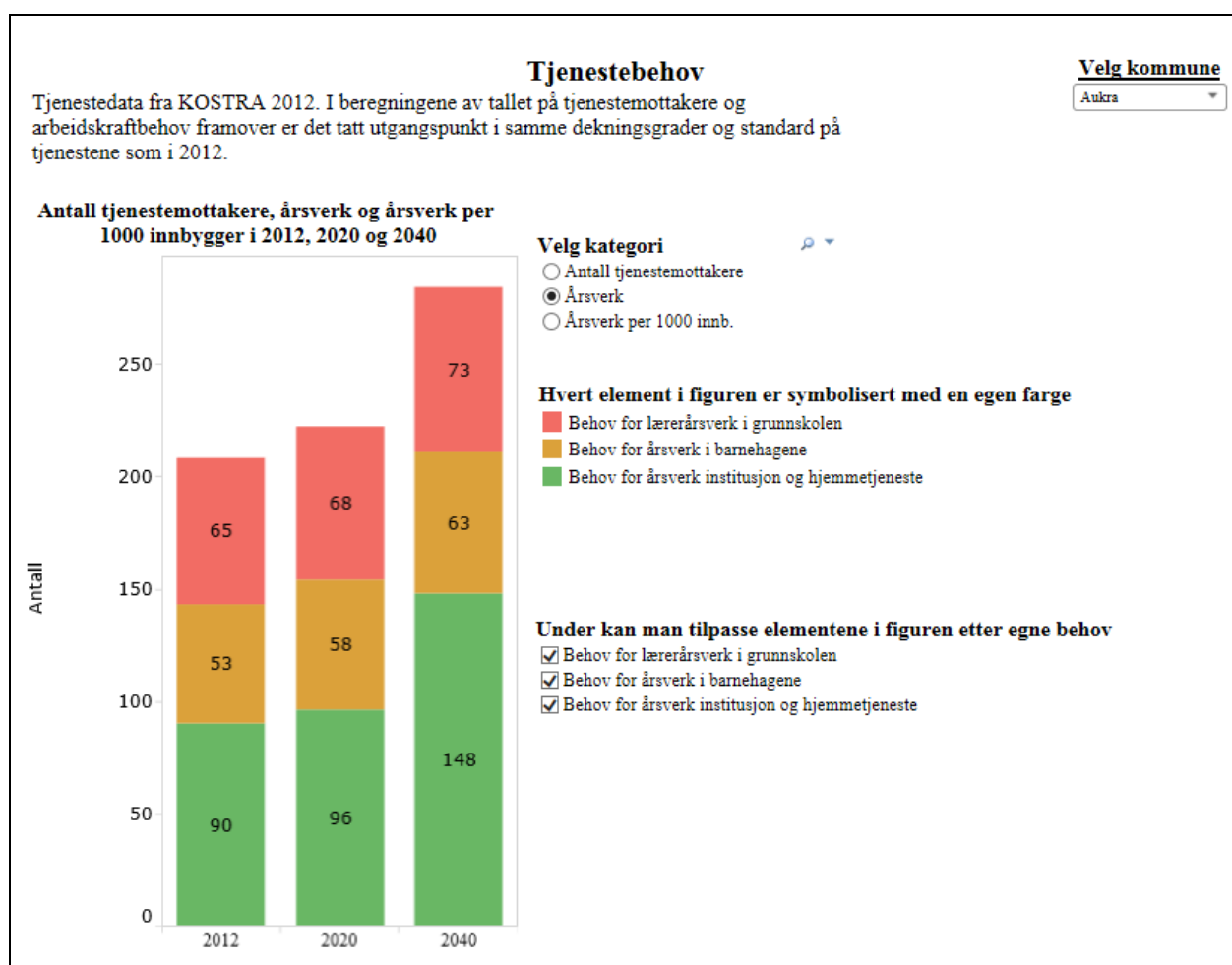
Diagram: Folketall Aukra kommune. Innvandrere etter nasjonalitet, eit utval, 2013-2015

Kjelde: Møre og Romsdal fylkeskommune kommunestatistikk 2015 (basert på tall fra SSB)

Vedlegg 3: Kompetanse

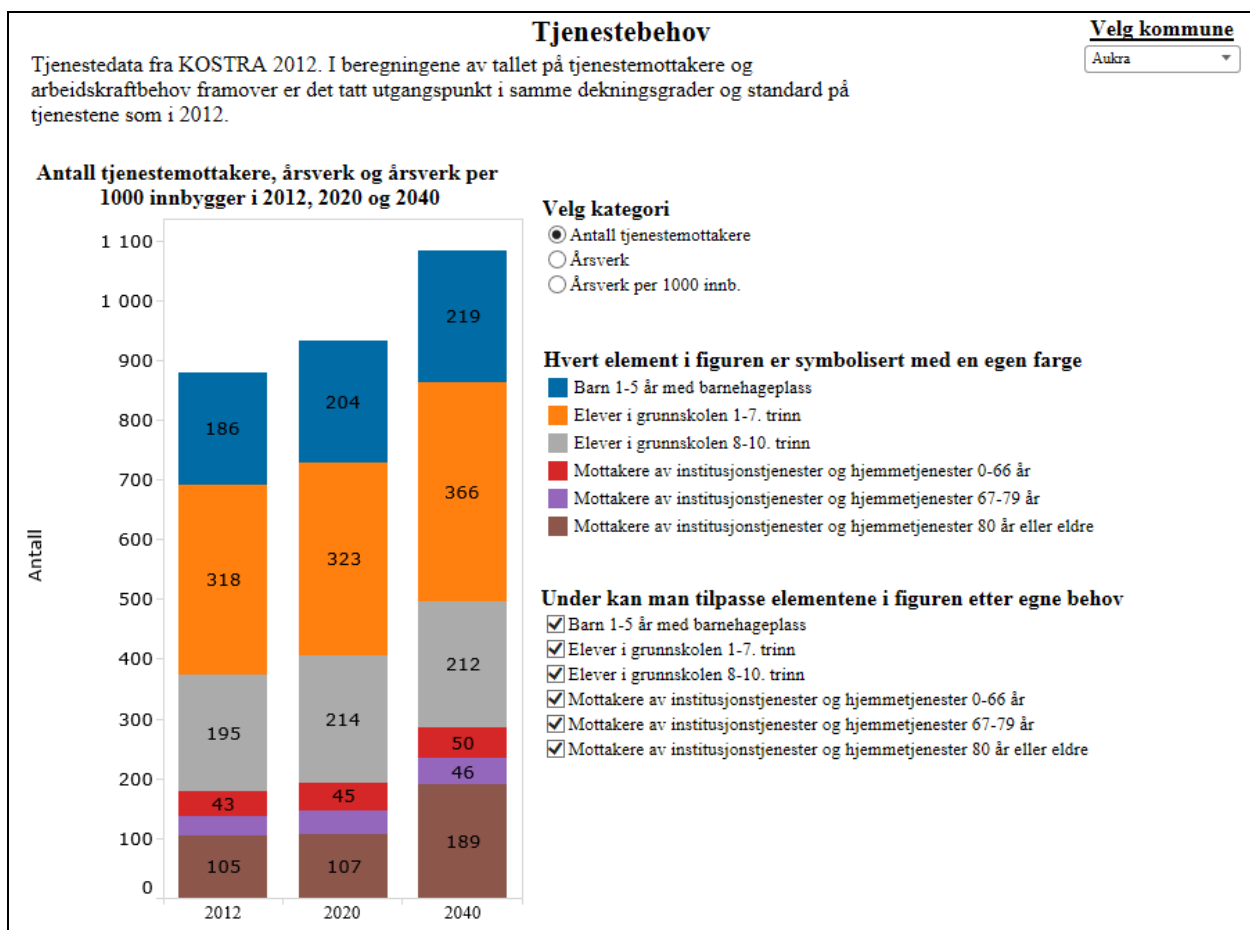
Kommunedata viser historiske befolkningstall og befolkningsframskrivninger, informasjon om framtidig tjeneste- og arbeidskraftbehov, inntekter og informasjon om produktivitet og effektivitet i den enkelte kommune. Hensikten er å gjøre dataene mer tilgjengelig for at kommunene og andre kan få tilgang på informasjon som kan bidra til god styring og planlegging i egen kommune. [Kommunedata \(regjeringen.no\)](http://kommunedata.regjeringen.no)

Under vises tjenstedata fra KOSTRA 2012. I beregningene av tallet på tjenstemottakere og arbeidskraftbehov framover er det tatt utgangspunkt i samme dekningsgrader og standard på tjenestene som i 2012. Tabellen viser beregnet behov i Aukra kommune for lærerårsverk i skolen, årsverk i barnehagene og årsverk i institusjon og hjemmetjenesten i 2020 og 2040.

Tabell: Tjenestebehov i Aukra kommune i 2020 og 2040, årsverk.

Kilde: Kommunedata (<http://kommunedata.regjeringen.no/tjenestebehov/>)

Tabell: Tjenestebehov i Aukra kommune i 2020 og 2040, antall tjenestemottakere.

Kilde: Kommunedata (<http://kommunedata.regjeringen.no/tjenestebehov/>)

Vedlegg 4: Barn og unge

Kommunebarometeret 2016 (grunnskole, barnehage og barnevern)

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 124 nøkkeltall innen 12 ulike sektorer. Den gir en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver. Tallene er i hovedsak hentet fra KOSTRA, foreløpige tall for 2015. I tillegg er det hentet offentlig statistikk fra en del andre kilder.

Aukra kommune	Grunnskole		Barnehage		Barnevern	
	Plassering	Endring fra sist år	Plassering	Endring fra sist år	Plassering	Endring fra sist år
Plassering	24	-5	422	-11	297	-19

Tabell: Aukra kommunes plassering for grunnskole, barnehager og barnevern på kommunebarometeret 2016.

Kilde: KS Kommunebarometeret 2016 (endelig versjon 22.6.2016). Ytterligere informasjon: [Kommunebarometer 2016](#) (forklaringer og tabeller)

Gjennomføring videregående skole

Møre og Romsdal fylkeskommune har de siste årene bestilt gjennomføringstall fra SSB som viser hvordan det går med det enkelte kull. Nedenfor viser oversikt over gjennomføringstall for 2009-kullet, fordelt på den enkelte kommune.

		Andel				
		Fullført med studie- eller yrkeskompetanse		Ikke oppnådd studie- eller yrkeskompetanse		
Kommune	I alt	Fullført på normert tid	Fullført på mer enn normert tid	Fortsatt i videre- gående opplæring	Gjennomført VKII eller gått opp til fagprøve, ikke bestått	Sluttet underveis
Møre og Romsdal	3439	57,0	16,3	6,4	5,4	14,9
1502 Molde	326	61,7	16,0	8,3	3,4	10,7
1535 Vestnes	98	55,1	16,3	4,1	5,1	19,4
1539 Rauma	102	53,9	19,6	11,8	1,0	13,7
1543 Nesset	45	51,1	26,7	2,2	4,4	15,6
1547 Aukra	40	55,0	15,0	12,5	12,5	5,0
1548 Fræna	129	47,3	10,9	7,8	6,2	27,9
1551 Eide	61	57,4	18,0	4,9	6,6	13,1
1557 Gjemnes	46	58,7	19,6	4,3	4,3	13,0
1563 Sunndal	98	55,1	22,4	3,1	7,1	12,2

Tabell: Gjennomføring videregående skole i Aukra kommune

Kilde: Møre og Romsdal fylkeskommune

Folkehelseprofil – et utvalg faktorer Aukra kommune

Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne, jf. lov om folkehelsearbeid.

Faktorer	Aukra kommune	Fylke	Norge
Lavinntekt 0-17 år	8,8	8,7	11
Barn av enslige forsørgere	12	14	15
Arbeidsledige 15-29 år	2,3	2,3	2,7
Ensomhet, Ungdata	16	17	18
Trives på skolen, 10 klasse	88	86	85
Alkohol – har vært beruset	8,4	12	14
Fornøyd med lokalmiljøet; Ungdata	69	71	70

Tabell: Folkehelseprofil – et utvalg faktorer for Aukra kommune. Tall i prosent.

Kilde: Folkehelseinstituttet, avdeling for helsestatistikk og Ungdata. For ytterligere informasjon: [Folkehelseprofil](#)

Vedlegg 5: Helse og omsorg

Kommunebarometeret 2016 (helse, omsorg og velferdstjenester)

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 124 nøkkeltall innen 12 ulike sektorer. Den gir en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver. Tallene er i hovedsak hentet fra KOSTRA, foreløpige tall for 2015. I tillegg er det hentet offentlig statistikk fra en del andre kilder. Plasseringer som Aukra kommune oppnådde på sentrale områder gjengis under.

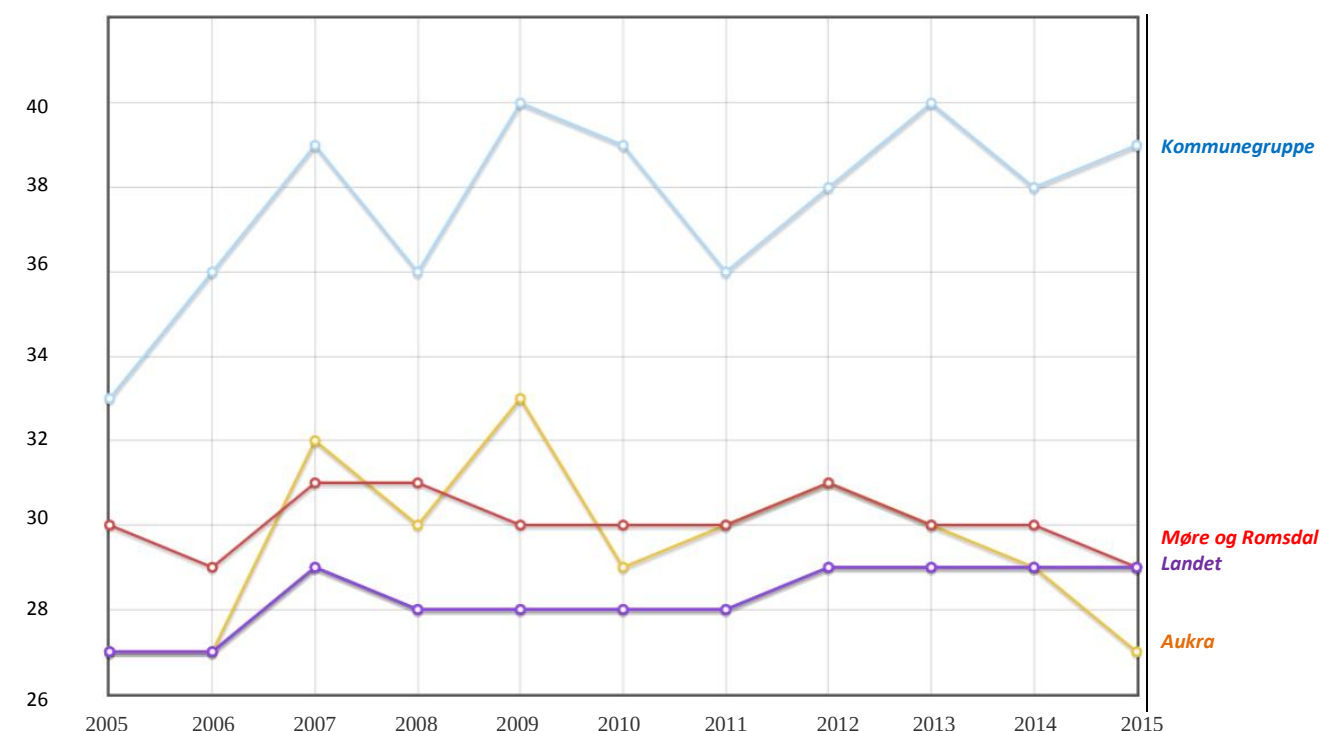
Aukra kommune	Eldreomsorg		Helse		Sosial	
	Plassering	Endring fra sist år	Plassering	Endring fra sist år	Plassering	Endring fra sist år
Plassering	67	146	92	-50	40	-38

Tabell: Aukra kommunes plassering for helse, omsorg og velferdstjenester på kommunebarometeret 2016. Foreligger ikke tall for sosial.

Kilde: KS Kommunebarometeret 2016 (endelig versjon 22.6.2016). Ytterligere informasjon: [Kommunebarometer 2016](#) (forklaringer og tabeller)

Andel plasser i institusjon og heldøgnsbemannet bolig i prosent av befolkning 80+

Indikatoren viser tilbudet på heldøgns plasser på institusjon og i kommunalt disponert bolig i forhold til befolkningen 80 år og over. I bolig telles antall beboere, i institusjon antall plasser (korrigert for utleie). Plasser i institusjon (sykehjem, aldershjem, boform m/ heldøgns omsorg og pleie), korrigert for utleie over kommunegrensene, inkludert private institusjoner samt beboere i bolig med heldøgns bemanning, inkludert boliger for personer med utviklingshemming (PU-boliger).

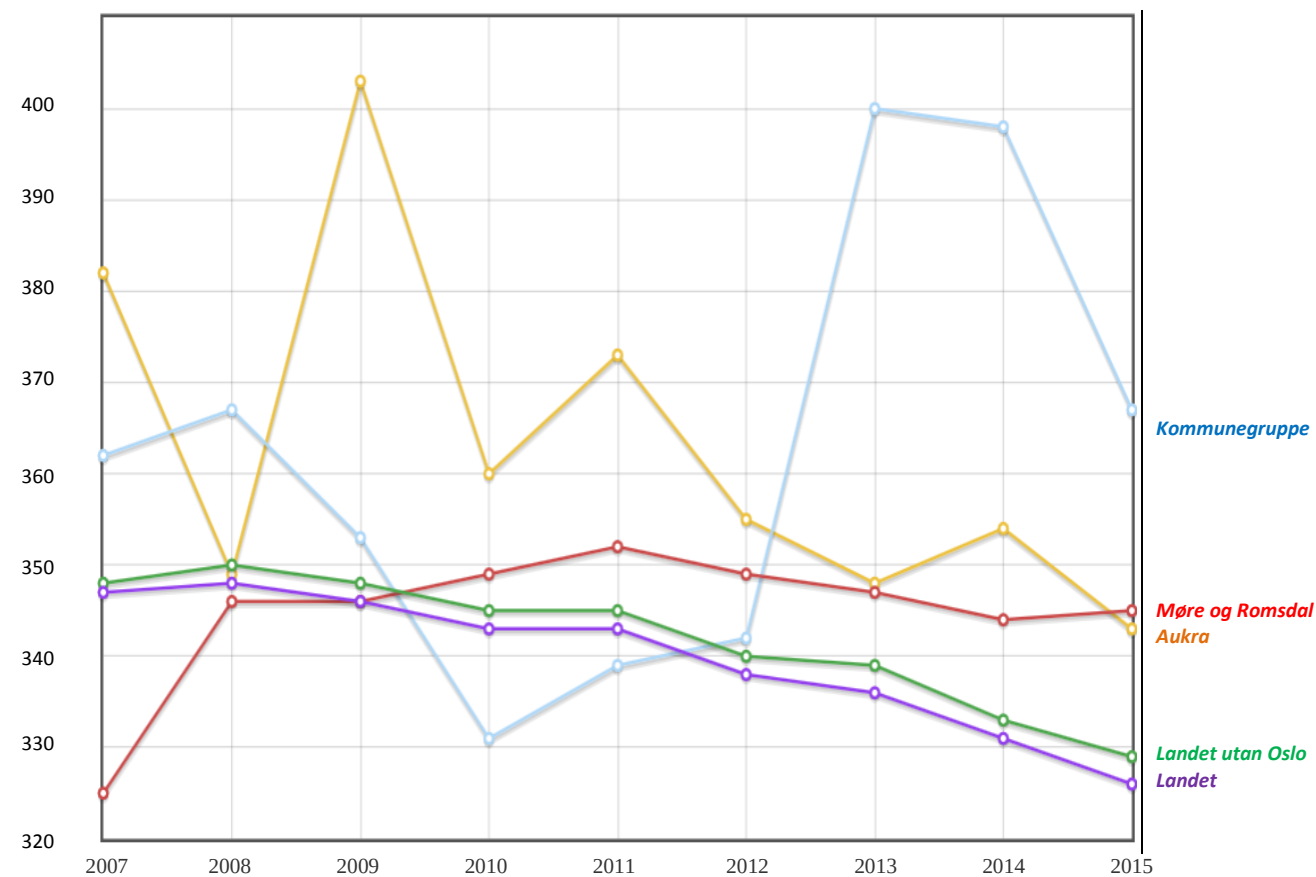

Tabell: Aukra kommunes andel plasser i institusjon og heldøgnsbemannet bolig i prosent av bef. 80+ (KOSTRA)

Kilde: KOSTRA (ureviderte tall per 18.3.2016). Ytterligere informasjon: SSB.no

Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbygger 80 år og over

Andel av innbyggerne i aldersgruppen 80 år og over som mottar hjemmetjenester til hjemmeboende. Mottakere av hjemmetjenester i hjemmet 80 år og over registrert pr 31.12. Data er hentet fra IPLOS-registeret. Innbyggere 80 år og over år pr 31.12., data er hentet fra SSBs befolkningsstatistikk. Med hjemmetjenester i hjemmet menes følgende tjenester i IPLOS: Praktisk bistand: daglige gjøremål, Praktisk bistand - opplæring: daglige gjøremål, Praktisk bistand: brukerstyrt personlig assistent, Avlastning - utenfor institusjon, Omsorgslønn, Pleie og omsorg utenfor institusjon (hjemmesykepleie).

Tabell: Aukra kommunes mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over (KOSTRA)

Kilde: KOSTRA (ureviderte tall per 18.3.2016). Ytterligere informasjon: SSB.no

Vedlegg 6: Sykefravær

Kommunestatistikk sykefravær utarbeidet av KS for perioden 4. kvartal 2014 til 3. kvartal 2015.

Sykefravær	Samlet	Lege-meldt	Egen-meldt	Arbeidsgiver-perioden	Utenfor arbeidsgiver-perioden	Kvinner	Menn	Heltids-ansatte	Deltids-ansatte
Kommune									
Molde kommune	9,44	8,03	1,41	4	5,44	11,06	4,35	8,91	10,45
Vestnes kommune	12,2	11	1,2	4,06	8,14	13,52	5,79	11,24	13,36
Rauma kommune	10,02	9,15	0,86	3,34	6,67	10,88	6,67	10,95	8,8
Neset kommune	10,39	9,32	1,07	4,33	6,06	11,88	2,16	7,57	12,2
Aukra kommune	8,92	7,4	1,52	4,91	4,01	10	4,94	9,2	8,63
Fræna kommune	10,04	9	1,04	4,02	6,02	10,83	6,47	9,66	10,56
Eide kommune	11,01	9,88	1,13	3,83	7,18	11,95	4,4	10,8	11,3
Gjemnes kommune	9,34	8,19	1,15	5,56	3,78	9,72	6,6	12	7,87
Sunndal kommune	8,64	7,3	1,34	6,8	1,84	9,77	3,65	7,81	9,82
Kommuner	9,93	8,6	1,33	4,27	5,66	11,03	6,06	9,53	10,59

Tabell: Sykefravær knyttet til type sykemelding i kommunene knyttet til Kommunerevisjonsdistrikt 2

Kilde: KS. For ytterligere informasjon: [Sykefravær kommunestatistikk KS](#)

Virksomhet	Under-visning	Turnus-personell	Annet Personell	Adm	Under-visning	Barne-hage	Helse pleie omsorg	Samferdsel teknikk	Annet
Kommune									
Molde kommune	7,2	12,17	8,45	7,21	7,07	11	11,34	7,3	4,27
Vestnes kommune	5,82	15,21	11,57	2,98	6,97	15,42	14,76	3,44	
Rauma kommune	11,62	11,09	8,84	6,21	10,27	7,3	11,79	6,4	
Neset kommune	4,65	15,22	8,57	4,24	5,37	16,39	13,93		
Aukra kommune	8,03	10,29	8,51	8,14	7,18	12,95	9,79		
Fræna kommune	8,7	11,11	9,77	5,41	7,9	16,3	11,65	5,74	7,35
Eide kommune	10,38	11,25	11,11	9,42	8,54	15,4	12,11		
Gjemnes kommune	7,43	11,79	7,94		7,53	14,18	9,9		
Sunndal kommune	4,25	12,46	7,8	8,62	4,58	8,31	11,8	6,64	5,68
Kommuner	8,17	12,07	9,5	7,36	8,46	12,56	11,35	6,67	8,33

Tabell: Sykefravær knyttet til sykemelding i ulike virksomheter/ etater i kommunene knyttet til Kommunerevisjonsdistrikt 2

Kilde: KS. For ytterligere informasjon: [Sykefravær kommunestatistikk KS](#)

Sykefravær utvikling over tid ([KS kommunestatistikk](#))

Periode	4. kvartal 2012 - 3.kvartal 2013	2. kvartal 2013- 1.kvartal 2014	4. kvartal 2013 - 3.kvartal 2014	2. kvartal 2014- 1.kvartal 2015	4. kvartal 2014- 3.kvartal 2015
Kommune					
Molde kommune	9,26	9,07	9,60	9,74	9,44
Vestnes kommune	9,85	11,61	12,58	11,63	12,20
Rauma kommune	9,43	9,80	9,45	10,44	10,02
Neset kommune	9,98	11,64	12,39	10,53	10,39
Aukra kommune	9,38	11,26	11,32	10,19	8,92
Fræna kommune	9,11	9,05	9,09	9,33	10,04
Eide kommune	9,27	9,61	9,40	8,98	11,01
Gjemnes kommune	8,28	7,81	9,67	8,55	9,34
Sunndal kommune	7,94	8,10	7,66	8,70	8,64

Tabell: Sykefravær knyttet til kommunene knyttet til Kommunerevisjonsdistrikt 2

Kilde: KS. For ytterligere informasjon: [Sykefravær kommunestatistikk KS](#)

Vedlegg 7: Utgiftsbehov, kommunens frie inntekter, kommunebarometer

Utgiftsbehovet er et anslag på hvor mye det vil koste for kommunene samlet å gi velferds-tjenester til innbyggerne sine. Utgiftsbehov for hver enkelt kommune blir beregnet i utgiftsutjevningen ved hjelp av behovsindeksen.

Objektivt utgiftsbehov:

- «Angir» innbyggernes forventede behov for tjenester
- Utgiftsutjevningen kompenserer for ulike kostnads- og etterspørselsforhold (demografi og sosioøkonomiske forhold) for at kommunene skal kunne gi et likeverdig tjenestetilbud.
- Kommunens samlede utgiftsbehov måles/vurderes gjennom kostnadsindeksen i inntektssystemet
- Det er også utarbeidet sektorvise delkostnadsnøkler for de store tjenestene som vises i begynnelsen av hver tjeneste i KOSTRA-delen av analysen

Kommunal og moderniseringsdepartementet: [Inntektssystemet for kommunar 2016](#) viser:

NR.	Kommune	Hoved kostnadsnøkkel	Delkostnadsnøkkel	Delkostnadsnøkkel	Delkostnadsnøkkel	Delkostnadsnøkkel
			Pleie og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Adm, landbruk og miljø
			Indeks	Indeks	Indeks	Indeks
1	2	3	4	5	6	7
1502	MOLDE	0,9502	0,9940	0,9467	0,9666	0,9164
1535	VESTNES	1,0149	1,1674	1,0397	0,6982	1,1203
1539	RAUMA	1,0952	1,3243	1,0235	0,9474	1,1230
1543	NESSET	1,1326	1,4365	1,0411	0,7088	1,4572
1547	AUKRA	1,1097	1,0549	1,2922	0,9522	1,3030
1548	FRÆNA	1,0495	1,0784	1,1305	0,9248	1,0699
1551	EIDE	1,1376	1,1471	1,2623	0,9352	1,3379
1557	GJEMNES	1,1858	1,3155	1,2852	0,7677	1,5571
1563	SUNNDAL	1,0717	1,3051	1,0209	0,7868	1,1003

NR.	Kommune	Delkostnadsnøkkel	Delkostnadsnøkkel	Delkostnadsnøkkel	Bef. Andel
		Sosialtjeneste	Helse	Barnevern	per 1.7.2015
		Indeks	Indeks	Indeks	(promille)
1	2	8	9	10	11
1502	MOLDE	0,7102	0,9551	0,9139	5,1161
1535	VESTNES	0,6234	1,1084	1,0281	1,2866
1539	RAUMA	0,5731	1,1194	0,8356	1,4392
1543	NESSET	0,5307	1,2970	0,7775	0,5727
1547	AUKRA	0,5554	1,2660	0,9244	0,6696
1548	FRÆNA	0,7304	1,0995	1,0300	1,8792
1551	EIDE	0,6098	1,1852	1,1180	0,6683
1557	GJEMNES	0,5018	1,4078	0,7856	0,4954
1563	SUNNDAL	0,6828	1,1196	1,0371	1,3843

Tabell: Hovedkostnadsnøkkel og Delkostnadsnøkkel for kommunale sektorer.

Kilde: [Kommunedata](#): Behovsindeksen for Aukra kommune ([KS's prognosemodell](#))

[Kommunedata](#) (regjeringen.no)

Kommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om lag 76 prosent (80 prosent når en inkluderer momskompensasjon) av kommunesektorens samlede inntekter. Dette er inntekter som kommunene kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.

Frie inntekter korrigert for variasjonar i utgiftsbehov for kommunane.

Tabellen viser inntekt per innbyggjar i prosent av landsgjennomsnittet. Tal frå 2015.

	Korrigerte frie inntekter, eksklusivt eiendomsskatt og konsesjonskraftsinntekter	Korrigerte frie inntekter, inkludert eiendomsskatt og konsesjonskraftsinntekter
Kommune	(prosent av landsgjennomsnittet)	(prosent av landsgjennomsnittet)
1502 Molde	98	100
1535 Vestnes	94	93
1539 Rauma	98	100
1543 Nesset	99	104
1547 Aukra	98	189
1548 Fræna	96	102
1551 Eide	97	93
1557 Gjemnes	105	108
1563 Sunndal	99	118
Møre og Romsdal	99	100

Tabell: Elementene i avtalen om inntektssystemet som påvirkes av kommunesammenslåinger.

Kilde: Foreløpige beregninger av endringer i inntektssystemet. Regjeringen.no

Kommunebarometer 2016

Endelige tall for Kommunebarometeret per 22. juni 2016. Første kolonne viser endelig rangering. Den andre kolonnen viser rangeringen av kommunene hvis man ikke hadde vektet for inntektsnivået. Den siste kolonnen viser inntekter som prosentandel av landssnittet (100 = landssnittet). Rangering er oppgitt i forhold til 428 kommuner i landet.

Kommune	Rangering korrigert for inntekt	Endring fra sist år	Rangering uten hensyn til korrigert inntekt	Inntektsnivå – korrigert inntekt (100 = snitt)
Eide kommune	196	-12	292	92,2
Fræna kommune	274	+48	300	101,6
Molde kommune	202	-1	221	101,2
Aukra kommune	283	+16	31	186,5
Nesset kommune	269	-136	280	103,6
Sunndal kommune	173	-51	63	118,5
Vestnes kommune	366	+12	411	93,6
Gjemnes kommune	114	-17	101	106,4
Rauma kommune	188	+ 46	217	100,4

Vedlegg 8: Nytt inntektssystem

1. Den første kolonnen etter kommunenavnet viser fordelingsvirkningen av forslaget til ny kostnadsnøkkel for kommunene. De er beregnet på kriteriedata og utgiftsbehov fra 2014.
2. Den andre kolonnen viser den isolerte effekten av det graderte basiskriteriet. Basistilskuddet vil med denne modellen utgjøre en mindre andel av rammetilskuddet til kommunene. Det resterende beløpet er fordelt på alle kommuner med et likt beløp per innbygger.
3. Den tredje kolonnen viser fordelingsvirkningene av forslag til endringer i de regionalpolitiske tilskuddene og småkommunetilskuddet. I forhold til i 2016 er disse tilskuddene redusert med i underkant av 80 millioner kroner, og dette beløpet tilbakeføres til innbyggertilskuddet med et likt beløp per innbygger (15 kroner).
4. Den fjerde kolonnen viser den totale virkningen av endringene i inntektssystemet, og er summen av de tre foregående kolonnene.
5. Den femte kolonnen viser den isolerte effekten av inntektsgarantiordningen. Denne ordningen skal skjerme kommunene mot en brå nedgang i rammetilskuddet. Den sikrer at nedgangen ikke skal være større enn 300 kroner per innbygger under den gjennomsnittlige veksten på landsbasis. Dette gjør at effekten av det nye inntektssystemet spres over flere år.
6. Den siste kolonnen viser førstearsvirkningen av det nye inntektssystemet, inkludert inntektsgarantiordningen og anslått vekst i frie inntekter neste år. Veksten i frie inntekter er anslått til 3,45 milliarder kroner, og den er fordelt med et likt beløp per innbygger (668 kroner). Med inntektsgarantiordningen og veksten i de frie inntektene neste år, får alle kommuner en vekst i inntektene neste år.

		Ny kostnads nøkkel	Basis kriteriet	Regional- politisk tilskudd	Total virkning Nytt inntekts- system	Inntekts- garanti- ordningen	Første års virkning inkludert vekst i frie inntekter
1502	Molde	4856	1029	396	6281	-1267	22644
1535	Vestnes	2254	-2086	248	416	-322	4575
1539	Rauma	-1526	-1385	320	-2591	0	2382
1543	Neset	431	-164	45	312	-143	2157
1547	Aukra	-870	-2204	52	-3022	1816	1109
1548	Fræna	-3367	-1634	147	-4854	1448	3132
1551	Eide	478	-2854	52	-2324	1119	1108
1557	Gjemnes	-929	-1218	-1602	-3749	2851	826
1563	Sunndal	2418	-2848	537	107	-343	4543

Kilde: [KS](#)

Kommuner som velger å slå seg sammen, skjermes mot endringene i inntektssystemet. De beholder basistilskudd og regionalpolitiske tilskudd på dagens nivå i 15 år, pluss en nedtrapping i fem år, gjennom inndelingstilskuddet. Dette er ikke tatt med i tabellen.

Vi viser også til Prop. 123 S (2015–2016) [Kommuneproposisjonen 2017](#)